МАСКВА, 19. Па атрыманых ТАСС'ам вестках, урад Нямеччыны згадзіўся, па просьбе савецкага ўраду, узяць на сябе абарону інтарэсаў савецкіх грамадзян у Кітаі. Нямецкі ўрад аддаў ужо адпаведнае распараджэньне свайму пасольству і консульствам у Кітаі.

ПРАЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

ЗЬВЯЗДА

№ 163 (3271) Субота, 20-га ліпеня 1929 г.

Орган Цэнтральнага і Менскага Камітэтаў Камуністычнай Партыі (б) Беларусі.

Адрас рэд. і канторы: Менск, Савецкая, 63

ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЭТА, ГОД ВЫДАНЬНЯ XII

Тэлефоны: рэдактар—1074, сакратар—919, кантора—781

навіны Б. С. С. Р.

Будаўніцтва бэконнага камбінату

ВОРША. (Наш кар.). У ліпені будзе скончана набудова бэконнага камбінату. Зараз на будаўніцтве заняты да 500 рабочых. Будаўнічыя работы механізаваны. Камбінат будзе мець [illegible], а таксама халадзільня. Абсталяваньне будзе атрымана з Нямеччыны і Даніі. Агульны кошт набудовы—3 мільёны рублёў.

Сусьветная буржуазія пры чыннай дапамозе II Інтэрнацыяналу рыхтуе напад на СССР

У АДКАЗ НА ПАДРЫХТОЎКУ УЗБРОЕНАГА НАПАДУ НА СССР—ВЫШЭЙ ПАДНІМЕМ СЬЦЯГ РЭВАЛЮЦЫЙНАЙ БАРАЦЬБЫ

На правакацыю новай вайны адкажам рэвалюцыйнай дэманстрацыяй пралетарскіх сіл

АДОЗВА ВЫКАНКОМУ КАМУНІСТЫЧНАГА ІНТЭРНАЦЫЯНАЛУ

Выканком Камінтэрну зьвярнуўся да рабочых, работніц і працоўных усяго сьвету з наступнай адозвай.

Небясьпека, якая пагражае справе міру, узрастае. Чан Кай-шы, вешальнік кітайскіх рабочых і сялян, выконваючы заданьне міжнароднага імпэрыялізму, яўна правакуе новую вайну, вайну супроць СССР. Рост сацыялістычнага будаўніцтва першай у сьвеце пралетарскай рэспублікі выклікае вялізную злосьць з боку імпэрыялізму і ўзмацняе націск супроць Савецкага Саюзу. Арганізуючы вайну супроць СССР на Захадзе і Ўсходзе з боку Польшчы, Румыніі і Аўганістану, міжнародны імпэрыялізм карыстаецца нанкінскім урадам для арганізацыі простых нападаў на СССР.

Гаміндан, на чале якога стаіць здраднікі нацыянальнае рэвалюцыі і каты рэвалюцыйных барацьбітоў Кітаю, пад дыктоўку імпэрыялізму, імкнецца абярнуць Кітай у пляцдарм барацьбы супроць СССР. Усе правакацыйныя спробы Гаміндану і яго нанкінскага ўраду, налёты на савецкія прадстаўніцтвы (у Пекіне, забойствы працаўнікоў савецкіх консульстваў, Кантон) разьбіваліся аб цьвёрдую і мірную палітыку СССР. Але міралюбства СССР было растлумачана мілітарыстымі з Гаміндану і іх натхніцелямі імпэрыялістымі, як праяўленьне слабасьці. 10-га ліпеня гаміндаўскія імпэрыялістыя зрабілі налёт на Кітайска-Усходнюю чыгунку, захапілі тэлеграф, закрылі і запячаталі савецкія ўстановы, арыштавалі і выслалі сотні савецкіх грамадзян. Побач з разгромам савецкіх установаў у Харбіне і захопам КУЧ, ідзе мабілізацыя вайсковых сіл і арганізацыя белагвардзейскіх атрадаў ля межаў Савецкага Саюзу для ваенных авантур.

Савецкі ўрад, з прычыны гэтай нячуванай правакацыі, зьвярнуўся да гаміндаўскага ўраду з прапановаю неадкладнага скліканьня канфэрэнцыі для мірнага вырашэньня ўсіх спрэчных пытаньняў, паставіўшы толькі элемэнтарныя ўмовы аб скасаваньні самачынных гвалтоўных актаў і аб спыненьні рэпрэсій у адносінах да савецкіх грамадзян. Але і на гэту прапанову ўрад Гаміндану, прыкрываючыся ілжывымі фразамі аб савецкай прапагандзе, адказаў наглым адмаўленьнем, якое выкрывае яго правакацыйную чыннасьць. Савецкі ўрад прымушан быў спыніць дыплёматычныя і гандлёвыя зносіны з гаміндаўскім урадам, які цынічна сарваў усе дагаворы, заключаныя з СССР,—адзінай краінай, якая на справе прызнала сувэрэнітэт кітайскага народу, зьяўляючыся каштоўным прыяцелем і саюзьнікам прыгнятаемых імпэрыялізмам народаў.

На бандыцкую чыннасьць гаміндаўскіх мілітарыстых, працоўныя масы Савецкага Саюзу адказалі магутнай дэманстрацыяй баявой гатоўнасьці і рашучасьці ўсямерна абараняць СССР—бацькаўшчыну працоўных і прыгнечаных усяго сьвету. Гэта дэманстрацыя шырокіх мас працоўных СССР, атрымаўшы падтрыманьне рабочых за межамі Савецкага Саюзу, зьяўляецца довадам непарушнае волі рабочае клясы абараніць краіну, дзе будуецца сацыялізм, ад усякіх нападаў і ад усякіх замахаў на зрыў сацыялістычнага будаўніцтва.

Рабочыя і работніцы, працоўныя ўсіх краін.

Камуністычны Інтэрнацыянал заклікае вас да мабілізацыі сіл і арганізацыі моцнага адпору падбухторшчыкам вайны і кіраўнікам контр-рэвалюцыйнага паходу супроць СССР. Памятуйце, за пацыфісцкімі манэўрамі буржуазіі і сацыял-дэмакратыі хаваецца шпаркая падрыхтоўка да вайны, небясьпека якой робіцца ўсё больш актуальнай з кожным днём. Аб гэтым яскрава сьведчыць арганізаваная урадам Чан Кай-шы правакацыя імпэрыялістых на Далёкім Усходзе. Нагласьць кітайскіх контр-рэвалюцыянэраў прыняла асабліва абураючы характар пры ўрадзе Макдональда, які 2-гі Інтэрнацыянал прадстаўляе, як «гарантыю міру». Нямецкая сацыял-дэмакратыя на чале кааліцыйнага ўраду разам з буржуазіяй Нямеччыны падтрымлівае нанкінскую авантуру і захвочвае кітайскіх генэралаў.

Францускія сацыялістыя з урадам Пуанкарэ, імкнуцца скарыстаць Далёка-Усходні канфлікт для ўзмацненьня анты-савецкага фронту. Усюды партыі 2-га Інтэрнацыяналу, выраджаючыся ў сацыял-фашысцкія партыі, становяцца на бок контр-рэвалюцыі супроць Савецкага Саюзу і актыўна ўдзельнічаюць у выпрацоўцы і правядзеньні імпэрыялістычных плянаў.

Рабочыя, работніцы, працоўныя Кітаю! Да вас, у першую чаргу, зварачаецца з гарачым заклікам Камуністычны Інтэрнацыянал. Пралетарыят усяго сьвету ганарыцца мужнасьцю і вытрымансьцю шанхайскіх, уханскіх і манчжурскіх байцоў кітайскае рэвалюцыі. Рабочая кляса ўсяго сьвету памятуе нячуваную мужнасьць кантонскіх камунараў, якія сваім бясстрашным учынкам адкрылі новую старонку ў гісторыі вялікае барацьбы прыгнечаных народаў. Рабочыя і сяляне Кітаю, на якіх падаюць новыя і новыя ўдары кітайскае контр-рэвалюцыі, зноў уздымаюцца на барацьбу.

На авантуру разьюшаных генэралаў працоўныя масы Кітаю змогуць адказаць узмацненьнем братэрскага саюзу пралетараў СССР, рэвалюцыйнай барацьбой ў тылу кітайскіх і расійскіх белагвардзейцаў.

Працоўныя Індыі і ўсяго Ўсходу! Новая правакацыя контр-рэвалюцыйнага гаміндану можа паслужыць толькі ўзмацненьнем пазіцыі разбойніцкага імпэрыялізму і тым самым дапамагаць імпэрыялістычнаму заняволеньню народаў усходу і задушэньню вашай гэраічнай барацьбы.

Усе на барацьбу супроць міжнароднага імпэрыялізму, супроць новай вайны, у абарону Савецкага Саюзу—крэпасьці міжнароднага пралетарыяту, які сьмела і самаахвярна змагаецца за разьняволеньне прыгнечаных народаў Усходу.

Рабочыя і работніцы капіталістычных краін! За сьпіною Чан Кай-шы стаяць імпэрыялістыя і іх лёкаі—сацыял-дэмакраты, якія імкнуцца сьцерці з зямлі першую пралетарскую рэспубліку—вялікую апору і сьцяг вызваленьня пралетарыяту і прыгнечаных усяго сьвету, ад прыгнёту капіталу, ад ярма імпэрыялізму.

Рабочыя і работніцы, працоўныя ўсяго сьвету! У адказ на разбойніцкія ўчынкі контр-рэвалюцыйнага гаміндану, у адказ на арганізацыю сталёвага паходу супроць СССР, Камуністычны Інтэрнацыянал заклікае вас згуртаваць свае рады вакол першай пралетарскай рэспублікі і высока ўзьняць сьцяг рэвалюцыйнае барацьбы супроць пагрозы новай імпэрыялістычнай вайны. Міжнародны чырвоны дзень—дзень сусьветнай барацьбы супроць імпэрыялістычнае вайны, дзень 1-га жніўня абярнеце ў баявую дэманстрацыю супроць арганізатараў новае крывавае бойні. На правакацыю новай вайны адкажэце рэвалюцыйнай дэманстрацыяй пралетарскіх сіл супроць імпэрыялістычных падбухторшчыкаў вайны.

Прэч контр-рэвалюцыйны гаміндан!

Няхай жыве Кітайская рэвалюцыя!

Прэч імпэрыялістычных падбухторшчыкаў вайны!

Прэч арганізатараў вайны супроць СССР!

Няхай жыве братэрскі саюз кітайскіх і савецкіх рабочых!

Усе на абарону СССР!

Няхай жыве міжнародная сацыялістычная рэвалюцыя!

НАГЛЫ ВЫПАД ВАРШАЎСКАГА ЗЬЕЗДУ СУПРОЦЬ СССР

ФАШЫСТЫЯ НЕЗАДАВОЛЕНЫ ЗЬЕЗДАМ

Дэманстрацыя супроць Данцыгу

ВАРШАВА, 18. Сёньня ў залі сэнату адбылося заключнае пасяджэньне зьезду зарубежных палякаў. Пасяджэньне прайшло манатонна і сумна, паколькі зьезд амаль выключна займаўся механічным галасаваньнем рэзалюцый.

Блізкі да ўраду орган Явароўскага «Пшэдсьвіт» сёньня рэзка крытыкуе «недэмакратычны спосаб» выбараў дэлегатаў на зьезд, з прычыны чаго, па думцы таго-ж «Пшэдсьвіту», склад зьезду фактычна не адлюстроўвае сапраўднага становішча польскае эміграцыі. Само сабою зразумела, што «Пшэдсьвіт» ніводным словам не ўпамянуў аб тым, што адзіная краіна, дзе дэлегаты сапраўды абіраліся, была СССР.

Рэзка выступіў супроць зьезду і орган Бунду «Фолкс-Цайтунг». Газэта заяўляе, што зьезд быў рэакцыйным і шкодным з усіх пунктаў гледжаньня. Галоўным матывам скліканьня зьезду былі камбінацыі эндэцка-палітычнага парадку. Пытаньне аб нацыянальных меншасьцях адыгрывае ў міжнароднай палітыцы вялікую ролю. Не праходзіць ніводнай сэсіі Лігі Нацый, каб на ёй ня было закранута пытаньне аб меншасьцях у Польшчы і зразумела, Польшчы гэта няпрыемна.

Склікаючы даны зьезд,—піша «Фолкс-Цайтунг», — Польшча тым самым заяўляе іншым краінам, што мы маем таксама свае меншасьці і калі вы ня будзеце абараняць правы меншасьцяй Польшчы, дык мы выступім у абарону польскае меншасьці ў іншых краінах.

Зьвязваючы польскія меншасьці за граніцай з ранейшай бацькаўшчынай, польскі ўрад мае на ўвазе ў першую чаргу скарыстаць гэты факт у замежнай палітыцы для парыраваньня прэтэнзій меншасьцяў у Польшчы. Аднак, гэту галоўную ролю зьезду ўсе старанна замоўчвалі. Асабліва павінна быць адзначана дэманстрацыя супроць Данцыгу, арганізаваная праз пасрэдніцтва дэлегацыі данцыгскіх палякаў. Данцыгскі дэлегат, між іншым, заявіў: «Данцыгскія палякі ня лічаць сябе эмігрантамі, а тубыльцамі. Данцыгскія палякі ў 1920 годзе чакалі, што Польшча прынясе на штыку белага арла ў Данцыг. Гэтага ня здарылася, тады данцыгскія палякі застаюцца дагэтуль чакаць гэтага».

Перад сваім закрыцьцем, зьезд абраў спэцыяльнае бюро для сувязі паміж цэнтрам і польскай эміграцыяй. На чале бюро абраны генэральны сакратар арганізацыйнага камітэту зьезду Ленартовіч. Сярод рэзалюцый, ухваленых зьездам, ёсьць адна, накіраваная супроць СССР. Рэзалюцыя «з болем у сэрцы» канстатуе адсутнасьць на зьезьдзе прадстаўнікоў мільённае масы палякаў, што жывуць у СССР. Рэзалюцыя, між іншым, паўтарае поўнасьцю матывіроўку арганізацыйнага камітэту па пытаньні аб недапушчэньні на зьезд дэлегацыі палякаў, што пражываюць у СССР.

Далей, у рэзалюцыі зазначаецца, што «палякі ў СССР пазбаўлены ўсіх правоў, з прычыны чаго зьезд выказвае ім сваё спачуваньне і ўпэўнен у тым, што палякі ў СССР не дазволяць вырваць з сваіх грудзей польскіх пачуцьцяў».

Зьезд прыняў тры рэзалюцыі, накіраваных супроць Літвы. У адной рэзалюцыі зьезд пратэстуе супроць закрыцьця польскіх школ у Літве. Другая заклікае ўсіх палякаў удзельнічаць у аказаньні дапамогі польскім памешчыкам у Літве, у якіх адабраны маёнткі, ацэненыя рэзалюцыяй у «200 мільёнаў доляраў».

ПАМЯЦІ Ф. Э. ДЗЯРЖЫНСКАГА

(20 ліпеня 1926 г.—20 ліпеня 1929 г.)

ТРЫ ГАДЫ ТАМУ НАЗАД ПАМЁР ТАВ. ДЗЯРЖЫНСКІ, ПАГРОЗА БУРЖУАЗІІ, ВЕРНЫ ПРАВАДЫР ПРАЛЕТАРЫЯТУ, АДВАЖНЫ БАРАЦЬБІТ КАМУНІСТЫЧНАЕ РЭВАЛЮЦЫІ, НАТХНІЦЕЛЬ І БУДАЎНІК САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ГАСПАДАРКІ І НЯЗЛОМНЫ САЛДАТ ВЯЛІКІХ БОЕК

Сярод старых бальшавікоў, якія перажылі царскія ссылкі і турмы, [illegible] тав. Фэлікс Эдмундавіч Дзяржынскі. [illegible]

[illegible] правадыр рэвалюцыі. [illegible]

Ф. Э. Дзяржынскі [illegible]

«ВЧК» [illegible]

[illegible] жынскі вучыў сваіх воінаў, разам з масамі змагацца, у выніку чаго «ВЧК» забясьпечыла заваёвы Кастрычніка.

Няхай жыве памяць аб вялікіх гэроях чэкістых, змагарох за пралетарскую рэвалюцыю.

Харбін—на ваенным становішчы

(Начное радыё)

ТОКІЁ, 19. З японскіх крыніц паведамляюць, што ў Харбін прыбыў ген. Харват (які быў пры царскай уладзе кіраўніком К.-Усх. чыг.). Горад абвешчан на ваенным становішчы. Жыцьцё гораду замерла. Увесь друк, нават японскі, падвергаецца цэнзуры.

САВЕЦКА-КІТАЙСКІ КАНФЛІКТ

Кітайская ваеншчына дзейнічае па загаду Англіі

АГУЛЬНАЯ МАБІЛІЗАЦЫЯ Ў КІТАІ

ШАНХАЙ, 18. Як сьцьвярджае замежны друк, апошняя савецкая нота яшчэ не атрымана ў Нанкіне. Японскае агенцтва «Тохо» паведамляе, што Чан Кай-шы надзвычайна сур'ёзна адносіцца да цяперашняга становішча і патрабаваў неадкладнага звароту ў Нанкін міністра замежных спраў Ван Чжэн-ціна і іншых выдатных чыноўнікаў міністэрства замежных спраў і дыплёматаў. «Нэрд Чайна Дэйлі Ньюс» лічыць, што Нанкін сваёй нотай, у якой ня было простых адказаў на першую савецкую ноту, зачыніў дзьверы для далейшых перагавораў і таму разрыў быў немінучы. Газэта баіцца, што разрыў [illegible]

«Расі [illegible]

Японскае [illegible] мабілізацыі і адпраўкі многіх вайсковых цягнікоў у кірунку пагранічных станцый і ў Манчжурыю. Далей агенцтва падае аб ліхаманкавай рабоце Мукдэнскага арсэналу.

Гендэрсон „слаба паінфармаваны“

ЛЁНДАН, 18. Агенцтва Рэйтэр паведамляе: «У палаце вобшчын Гендэрсона прасілі даць весткі аб савецка-кітайскім канфлікце. Гендэрсон адказаў:

«На жаль, апрача вестак, што зьявіліся ў друку, я магу вельмі мала дадаць да заявы, якую я зрабіў 15-га ліпеня. Ангельскі пасол у Токіё паведамляе, што з прычыны перапынку тэлеграфных зносін, весткі з Харбіна вельмі мізэрныя. Я тэлеграфаваў нашаму пасланьніку ў Пэйпіне, каб ён паведаміў апошнія весткі».

Першыя весткі аб разрыве з СССР у Шанхаі

ШАНХАЙ, 18. Увесь горад нэрвова і напружана чакае далейшых падзей, спэкулюючы на пытаньні, ці будзе вайна. Першае паведамленьне аб разрыве, атрыманае з Нью-Ёрку, выклікала значны ажыётаж на біржы. Газэты разрыву яшчэ не камэнтуюць.

Заява прадстаўніка кітайскіх прафсаюзаў

БЭРЛІН, 18. Прадстаўнік кітайскіх прафсаюзаў Хуан-Бін, знаходзячыся ў Бэрліне праездам у Франкфурт - на - Майне на зьезд лігі барацьбы з імпэрыялізмам і прыгнечаньнем калёніяльных народаў, апублікаваў у газэце «Вэльт Ам Абэнд» артыкул, у якім заяўляе, што цьверджаньне нанкінскага ўраду, быццам ён хоча вярнуць чыгунку Кітаю, зьяўляецца хлусьнёю. Нанкінцы, урэшце, перададуць чыгунку імпэрыялістым таксама, як яны нядаўна вярнулі Англіі канцэсіі ў Ханькоу і Цзянцзьне, вырваныя ў 1927 годзе працоўнымі масамі Кітаю з кіпцюроў брытанскага імпэрыялізму.

Пратэст пралетарыяту Вены

ВЕНА, 18. Саюз прыяцелей СССР і Міжрабпом склікалі сход пратэсту супроць наглага налёту кітайскіх улад на Кіт.-Усх. чыгунку. Сход вынес рэзалюцыю пратэсту супроць разбойніцкае палітыкі кітайскіх мілітарыстых, якія правакуюць разам з замежнымі імпэрыялістымі вайну супроць СССР.

Заява б. дарадцы Чжан Цзо-ліна, генэрала Стэтсона

ЛЁНДАН, 17. Генэрал Стэтсон, былы дарадца Чжан Цзо-ліна, зрабіў заяву прадстаўніку «Морнінг Пост» па пытаньні аб савецка-кітайскім канфлікце. Генэрал заявіў: «Кіт.-Усх. чыгунка будзе заставацца небясьпечным пунктам да таго часу, пакуль кантроль над ёю не пяройдзе ў рукі міжнароднага праўленьня, якое дзейнічае ад імя замежных трымальнікаў акцый і ў супрацоўніцтве з кітайскім урадам. На працягу перыяду з 1918 г. да 1920 г. некалькі мільёнаў [illegible]

ПАЎДНЁВА-МАНЧЖУРСКАЯ ЧЫГУНКА СПЫНІЛА ПРОДАЖ БІЛЕТАЎ

Кітайскія газэты прабуюць паменшыць значэньне ультыматуму і затушаваць сур'ёзнасьць становішча, выказваючы ўпэўненасьць, што савецкі ўрад ня ўжыве «іншых мер» і паспрабуе вырашыць канфлікт мірным чынам. Кітайскія газэты аддаюць шмат месца крытыцы дзяржаў і асабліва Японіі, якія нібы ўмешваюцца або гатовы ўмяшацца ў канфлікт. Газэты падкрэсьліваюць, што пытаньне аб КУЧ падлягае разгляду выключна паміж Кітаем і СССР.

Асаблівае нездавальненьне кітайскія газэты выказваюць паводзінамі японскага консула ў Харбіне, які, нібы, заявіў уладам «трох усходніх правінцый» пратэст супроць іх захопніцкіх учынкаў. Газэты патрабуюць ад японскага ўраду тлумачэньня, ці даручыў ён свайму харбінскаму консулу заявіць падобны пратэст.

Паўднёва-Манчжурская чыгунка спыніла продаж білетаў на паўночныя станцыі ад Чанчун.

Шматтысячны інтэрнацыянальны мітынг пратэсту ў Маскве

МАСКВА. Сёньня ў Маскве на Крапоткінскім пляцы адбыўся шматтысячным інтэрнацыянальны мітынг пратэсту супроць бандыцкага налёту на КУЧ. Пляц быў запруджан студэнтамі камунівэрсытэту, працоўнымі кітайцамі і рабочымі буйнейшых прадпрыемстваў. На мітынгу з палкімі прамовамі выступалі: дачка нядаўна загінуўшага старшыні кантонскае камуны Су Чжао-чжэна, нямецкі камуністы Кнорэ, камсамолец з саўгасу «Гігант» і іншыя. На мітынгу была ўхвалена адозва да пралетараў і прыгнечаных народаў усяго сьвету, а таксама рэзалюцыя, у якой прысутныя абяцаюць усямерна падтрымліваць савецкі ўрад у барацьбе супроць спробаў кітайскіх мілітарыстых справакаваць СССР на вайну. Прысутныя на мітынгу аднадушна вітаюць выпуск 3-е пазыкі індустрыялізацыі і заклікаюць усіх працоўных быць гатовымі па першым закліку партыі і ўраду да ўзброенае абароны СССР.

БАНДЫЦКІ ЗАХОП КІТ.-УСХОДНЯЕ ЧЫГУНКІ ПАГОРШЫЎ АДНОСІНЫ КІТАЮ З ПАЗШ

НЬЮ-ЁРК, 18. Захоп кітайцамі КУЧ няспрыяюча адбіўся на адносінах ПАЗШ да Кітаю. Тэлеграмы з Шанхаю, якія зьмяшчаюць заявы Нанкінскага міністра замежных спраў Ван Чжэн-ціна аб яго намеры скасаваць права экстэрытарыяльнасьці яшчэ да студзеня, зрабілі тут няспрыяючае ўражаньне. Афіцыйныя колы ПАЗШ, якія раней выказваліся на карысьць перагавораў аб скасаваньні правоў экстэрытарыяльнасьці цяпер заяўляюць, што ўчынкі Кітаю ў Манчжурыі пазбаўляюць ПАЗШ магчымасьці абгаворваць зараз пытаньне аб канцэсіях. Паводле заявы дзяржаўнага дэпартаманту, перагаворы аб скасаваньні экстэрытарыяльнасьці, якія даўно вяліся, не прасунуліся наперад.

Францускі імпэрыялізм ліхаманкава рыхтуецца да вайны

ПАРЫЖ, 16. «Юманітэ» выпусьціла ў якасьці дадатка ілюстраваную брашуру пад загалоўкам «Як яны падрыхтоўваюць вайну». У брашуры падаюцца вынікі капіталістычнае падрыхтоўкі да вайны і асабліва ўзбраеньня французскага капіталізму. Асабліва паказана кіруючая роля рэфармістых у падрыхтоўцы імпэрыялістычнае вайны супроць СССР. Адначасова «Юманітэ» апублікавала новы сакрэтны абежнік вайсковага міністэрства адносна мабілізацыі прамысловасьці на выпадак вайны і асабліва аб падрыхтоўцы рабочае сілы для ваеннае прамысловасьці. Падаючы гэты факт, як довад энэргічнае падрыхтоўкі французскага імпэрыялізму да будучае вайны, «Юманітэ» заклікае францускіх рабочых да маніфэстацый 1-га жніўня супроць небясьпекі вайны. (ТАСС).

НАЛЁТ ФРАНЦУСКАЙ ПАЛІЦЫІ НА „ЮМАНІТЭ“

Арышт адказнага рэдактара—старога камунара Ноэля

Францускі фашызм наступае

ПАРЫЖ, 18. Парыская паліцыя ў колькасьці звыш 100 агентаў, апранутая як у цывільную, так і ў вайсковую вопратку, уварвалася ў рэдакцыю «Юманітэ», заняла ўсе памяшканьні і тэлефоны і закрыла ўсе выхады. Узламваючы замкі ў сталох і шафах, паліцэйскія агенты зрабілі вобыск ва ўсіх пакоях, забіраючы ўсе паперы, якія пападаліся ім пад рукі.

Пасьля вобыску сакратар рэдакцыі адмовіўся падпісаць складзены паліцыяй пратакол і сьпіс канфіскаваных прадметаў, заявіўшы, што ён лічыць вобыск нячуваным парушэньнем закону і адмаўляецца даць свой подпіс, бо ён ня можа праверыць, ці сапраўды былі знойдзены ў рэдакцыі памянёныя ў паліцэйскім сьпісе дакуманты. Адначасова паліцыя зрабіла налёт на дом камуністычнае партыі, заняла ўсе яго тры паверхі і таксама зрабіла вобыск, пачынаючы з сутарэньня і канчаючы паддашшам, пасьля чаго вывезла з сабою некалькі мяшкоў з паперамі, якія не прадстаўляюць ніякае цікавасьці. Паліцыя зрабіла вобыск і ў рабочым каапэратыве ў Абэрвільгу (прадмесьце Парыжу); а таксама на кватэрах раду актыўных прафсаюзных і партыйных працаўнікоў. У часе вобыску ў рэдакцыі «Юманітэ» там-жа арыштаваны былі карэспандэнт замежнае прэсы Косьціч, які прышоў у рэдакцыю за спраўкамі і двое рабочых, якія прышлі з тэй-жа мэтай. Адказны рэдактар «Юманітэ», стары камунар Ноэль арыштаваны ў сваёй кватэры ў Сэнт-Уэне (прадмесьце Парыжу). На вуліцы арыштаваны супрацоўнік «Юманітэ» Файяр. У правінцыі Труа арыштаваны Сагэн, выдаўца «Дэпэш Об», і Понтуаз арыштаваны два партыйных працаўнікі, па абвінавачаньні ў распаўсюджаньні антымілітарыстычных лятучак.

***

ПАРЫЖ 18. Агенцтва Гавас паведамляе: «Адабраныя пры вобыску ў рэдакцыях «Юманітэ» і «Авангард» (орган французскага камсамолу) дакумэнты зьяўляюцца большай часткаю перапіскаю з ячэйкамі, лісты ад салдат і даклады па пытаньні аб арганізацыі дня 1-га жніўня».

Кампанія рэакцыйнага друку

ПАРЫЖ, 18. Буржуазны друк і асабліва рэакцыйны, узьняў вялікі шум з поваду вобыскаў і арыштаў у рэдакцыі «Юманітэ» і ў памяшканьні кампартыі. Пры гэтым буржуазныя газэты друкуюць амаль у аднолькавых выразах паведамленьне аб тым, што нібы ў Файяра паліцыя знайшла важныя сакрэтныя дакуманты ваеннага характару. «Матэн», якая патрабавала нядаўна забароны «Юманітэ», лічыць газэту цэнтрам арганізацыі «бунту», назначанага на 1-га жніўня. Уначы паліцыя арыштавала адказнага рэдактара «Авангард» Шапуі і зрабіла вобыскі сярод францускіх камсамольцаў, у тым ліку у Барбэ—(генэральны сакратар ЦК КСМ Францыі).

Заклік „Юманітэ“ да рашучага адпору

ПАРЫЖ, 18. Паведамляючы аб вобыску і арыштах у рэдакцыі, «Юманітэ» заклікае францускі пралетарыят злучыць рады вакол сваіх арганізацый і друку і даць энэргічны адказ ураду, наладзіўшы 1-га жніўня вялікія дэманстрацыі.

Падрыхтоўка да міжнароднага чырвонага дня

Румынскі пралетарыят выйдзе на вуліцу

ВЕНА, 16. Як паведамляюць з Бухарэсту, у апублікаванай у газэце адозьве рады румынскіх прафсаюзаў аб падрыхтоўцы да 1-га жніўня, прапануецца: 1) правядзеньне аднагадзіннай усеагульнай забастоўкі, 2) наладжаньне па ўсіх прадпрыемствах сходаў пратэсту, 3) арганізацыя вулічных дэманстрацый і адкрытых сходаў пратэсту. Галоўнымі лёзунгамі адозва высоўвае: барацьбу супроць імпэрыялістычнае вайны за абарону Савецкага Саюзу, скасаваньне буржуазнага рэжыму. Побач з гэтым высоўваюцца і іншыя палітычныя патрабаваньні: ўсеагульная амністыя, спыненьне рэпрэсый супроць рабочых і г. д.

Французская буржуазія рыхтуецца

ПАРЫЖ, 16. Французская буржуазія рыхтуецца да контр-наступленьня на міжнародны Чырвоны дзень. Кандыдат на ролю французскага Мусаліні, вядомы фабрыкант парфумы Коці выдзяліў у сваёй газэце «Ані дэ Дэба» асобную рубрыку пад загалоўкам «Супроць камунізму», і абвінавачвае ўрад у «бязьдзейнасьці» у той час, як камуністыя ўсё больш узмацняюцца і рыхтуюцца да вялікіх выступленьняў. Другі спэцыялісты піша ў «Матэн», што «па загаду Масквы, французская камуністычная партыя адкрыта рыхтуецца да мяцежу». «Матэн» патрабуе забароны «Юманітэ».

Амэрыканская гандлёва-прамысловая дэлегацыя ў Маскве

МАСКВА, 17. 16-га ліпеня ўсесаюзна-заходняя гандлёвая палата наладзіла прыём у гонар прыехаўшай у Маскву амэрыканскай гандлёва-прамысловай дэлегацыі. На прыёме прысутнічалі амэрыканская дэлегацыя ў поўным складзе, савецкія гаспадарнікі, прадстаўнікі ведамства, амэрыканскія і савецкія журналістыя, прадстаўнікі амэрыканскае калёніі ў Маскве і іншыя. Старшыня прэзыдыуму Ўсесаюзна - заходняй гандлёвай палаты Аралаў вітаў гасьцей ад імя палаты і зазначыў, што падобныя наведваньні Савецкага Саюзу дапамогуць узмацніць узаемную сувязь і будуць дапамагаць разьвіцьцю культурных і эканамічных узаемаадносін паміж СССР і ПАЗШ.

ПРЫЕЗД АМЭРЫКАНСКІХ ЭКСКУРСАНТАЎ

МАСКВА, 17. У Маскву прыехала з Ленінграду вялікая група амэрыканскіх экскурсантаў (звыш 250 чалавек), якая робіць падарожжа па Эўропе на параходзе. Сярод экскурсантаў многія з Аргентыны, Бразіліі і іншых краін Паўднёвае Амэрыкі.

Прыезд у Маскву гандлёва-прамысловай амэрыканскай дэлегацыі

17 ліпеня ў Маскву прыбыла гандлёва-прамысловая дэлегацыя ў складзе 92 прадстаўнікоў. Паездка арганізавааа Расійска-амэрыканскай гандлёвай палатай.

НА ЗДЫМКУ: Дэлегацыя на Беларуска-Балтыцкім вакзале.

8 МІЛЬЁНАЎ БЕСПРАЦОЎНЫХ У АМЭРЫЦЫ

ВАШЫНГТОН, 17. Міністар працы Дэвіс склікаў нараду для абгаварэньня пытаньня аб перапісу беспрацоўных, які мяркуецца правесьці ў 1930 годзе. У нарадзе прымалі ўдзел прадстаўнікі гандлёва-прамысловых колаў, прафэсары, эканамістыя і прадстаўнікі амэрыканскае фэдэрацыі працы. Прадстаўнікі міністэрства працы падкрэсьлівалі на нарадзе, што паводле прыблізных падлікаў, лік беспрацоўных у ПАЗШ вырас за апошнія некалькі год з 1 з паловай мільён. да 8 мільён.

НА ФРОНЦЕ КЛЯСАВАЙ БАРАЦЬБЫ

Перад працэсам 15 у Гастоніі

НЬЮ-ЁРК, 17. Рэвалюцыйны нацыянальны прафсаюз тэкстыльшчыкаў склікае ў штаце Паўночная Караліна зьезд паўднёвых аддзелаў Саюзу на 28-га ліпеня — напярэдадні працэсу 15 лідэраў забастоўкі тэкстыльшчыкаў у Гастоніі, якія абвінавачваюцца ў забойстве начальніка паліцыі Гастоніі. Асноўнымі пытаньнямі зьезду будуць абарона Гастонскіх вязьняў і абгаварэньне пытаньня аб працягу кампаніі ўцягненьня тэкстыльшчыкаў паўднёвых штатаў ПАЗШ у прафсаюз. Нацыянальны прафсаюз тэкстыльшчыкаў заяўляе, што зараз у Паўднёвых штатах ім уцягнута ў саюз значная колькасьць рабочых. Жыцьцё гастонскіх вязьняў у небясьпецы. Пракурор прызнае, што яны не стралялі ў начальніка паліцыі, але абвінавачвае іх у кіраўніцтве забастоўкаю, якая прывяла да забойства і таму патрабуе для іх кары сьмерці.

Між іншым, атрыманы паведамленьні, што двое паліцэйскіх, што ўдзельнічалі ў налёце на лягерны гарадок тэкстыльшчыкаў, у час якога быў забіты начальнік паліцыі, прыцягваюцца да адказнасьці за замах на забойства.

Рэфармістыя зрываюць забастоўку трамвайшчыкаў у Нью-Арлеане

НЬЮ-ЁРК, 18. Забастоўка трамвайшчыкаў у Нью-Арлеане працягваецца ўжо трэці тыдзень. Пасьля 15-дзённага перапынку, трамвайны рух аднаўлен. Штрэйкбрэхеры ахоўваюцца ўзброенымі салдатамі. Бастуючыя, выконваючы інструкцыі рэфармісцкае амэрыканскае фэдэрацыі працы, не аказвалі ніякага супраціўленьня аднаўленьню руху.

Вайсковыя сілы мукдэнскіх налётчыкаў

У Кітаі няма адзінай цэнтралізаванай арміі. Кожная палітычная групоўка і нават кожны паасобны буйны генэрал маюць уласныя арміі. Усе арміі ў Кітаі зараз яднаюць да паўтара мільёны чалавек. Утрыманьне гэтых армій каштуе каля 700-900 мільён. рублёў у год.

Усе арміі Кітаю камплектуюцца наёмнікамі. У Кітаі асноўным спосабам камплектаваньня арміі зьяўляецца вярбоўка. Вярбоўка гэта праводзіцца надзвычайна прымітыўна. Кожная паасобная вайсковая часьць, у якой не хапае салдат, дасылае ў населеныя пункты афіцэраў з камандамі, якія вывешваюць на спэцыяльна зьнятым будынку чырвоныя сьцягі і абвестку: «Набіраюцца валанцёры для №-га палка». Высылаюцца таксама салдаты з чырвонымі плякатамі на ажыўленыя вуліцы. На плякатах звычайна напісана: «Набіраюцца валанцёры. Бюро па вярбоўцы там-і-там (адрас)». Калі набіраюць пэўную групу валанцёраў, яе накіроўваюць у часьць. Тут кожны наёмнік атрымлівае казённае адзеньне, месячны аклад пэнсіі і пасьцельныя прыналежнасьці. Пасьля месяцу муштроўкі яму выдаюць стрэльбу. Тэрмін службы, звычайна—3 гады. Кваліфікаваныя рабочыя, сяляне, рамесьнікі і дробныя гандляры адносяцца адмоўна да вайсковай службы, і ў валанцёры ідуць, галоўным чынам, хунхузы (бандыты) і розныя авантурыстыя.

Афіцэрамі назначаюцца асобы, якія скончылі 2-хгадовы курс мукдэнскага вайсковага вучылішча, яго аддзяленьня і інш. вайскова-навучальных установаў Кітаю. Часта ў афіцэры пралазяць салдаты і ўнтэр-афіцэры, хунхузы, якія купілі сабе гэту годнасьць, чужаземныя афіцэры-інструктары і расійскія белагвардзейцы. Якасьць кітайскага афіцэрства далёка нездавальняючая. Афіцэрня мае аўтарытэту і ён ў стане падтрымліваць у войску дысцыпліну толькі палкаю.

Армія Чжан Сюэ-ляна складаецца з войска Манчжурыі і правінцыі Жэхэ. Яна налічвае 20 пяхотных і 8 кавалерыйскіх дывізій, 20 паасобных пяхотных і 9 кавалерыйскіх брыгад, усяго 300.000 чал. На ўзбраеньні знаходзяцца 1.000 кулямётаў, 1.700 гармат і бамбамётаў, 80 самалётаў і 9 броняцягнікоў.

Усімі ўзброенымі сіламі Манчжурыі кіруе сын Чжан Цзо-ліна—галоўны камандуючы Чжан Сюэ-лян. Ён адначасова зьяўляецца старшынёю вярхоўнай палітычнай і ваеннай рады і ваенным губэрнатарам Мукдэнскае правінцыі.

Пяхота Чжан Сюэ-ляна ўзброена надзвычайна страката. Тры чвэрткі ўсёй арміі ўзброены расійскай 3-лінейнай стрэльбаю, японскай 6,5 мілімэтравай стрэльбай, узору 1905 г. Кулямёты ёсьць сыстэмы: «Кольта», «Максіма», «Гочкіса», «Льюіса» і інш. Шырока распаўсюджаны ў арміі бамбамёты.

Запасы агняпрыпасаў у кітайскай арміі вельмі абмежаваныя.

Наогул, кітайскія арміі бедныя тэхнікаю і іх нельга параўнаць з сучаснымі эўрапэйскімі арміямі.

У СЕРАДУ, 24 ЛІПЕНЯ,

а 7 гадзіне ўвечары, у клюбе К. Маркса адбудзецца

АГУЛЬНА-ГАРАДЗКІ СХОД РАБОТНІЦ, ЖОНАК РАБОЧЫХ, АКТЫВІСТАК,

прысьвечаны Міжнароднаму Чырвонаму дню 1-га жніўня.

Дэлегаткі і дэпутаты Гарсавету ўваходзяць па сваіх мандатах, усе іншыя па білетах, разданых па ячэйках

Вясковыя ячэйкі КП(б)Б на праверцы

Па ўсіх акруговых партарганізацыях разгарнулася масавая праверка і чыстка вясковых парт'ячэек

Шырокія беспартыйныя масы батрацтва і беднаты прымаюць актыўны ўдзел у чыстцы

ЧЫСТКА ЎМАЦОЎВАЕ РАДЫ ПАРТЫІ,
узьнімае яе аўтарытэт у вачох працоўных мас
(Гомельская акруга)

Да сьвяшнняга дня праведзена і скончана чыстка і праверка чатырох вясковых ячэек раёну, у якіх было праверана 23 камуністы. [illegible]

[illegible] ...мы дэлегацыі беднаты для характарыстыкі добрых камуністых і адводаў дрэнным. Так, напрыклад, калі правяралі Ленінскую ячэйку в в. Завідаўкі зьявілася 25 чал. беднаты, якая давала свае добрыя водгукі аб адным з камуністых, якія правяраліся; пры чыстцы Кузьмініцкай ячэйкі зьявілася з в. Плутаўка дэлегацыя для адводу аднаму «камуністаму», якога тройка з партыі выключыла. Ня гледзячы на тое, што кожны сход зацягваўся да 2-3 г. ночы, [illegible] серадняцкая частка вёскі актыўна дапамагалі камісіі выкрыць камуністых, якія разлажыліся, і правільна ацаніць добрых камуністых. Дзякуючы непасрэднаму ўдзелу і дапамозе беднаты камісія выкрыла такіх «камуністых», якім ня месца ў партыі. Спробам кулакоў пралезьці на сходы камісія і сама бедната давалі рашучы адпор. На самых сходах падкулачнікі спрабавалі паклёпнічаць на сумленных таварышоў, а некаторыя і зьвесьці асабістыя рахункі, [illegible] ажыцьцяўленьне прапаноў і паказаньняў даных кожнай ячэйцы правертройкай.

Н. КЛЯБАНАЎ.

ЯЧЭЙКІ СПАТКАЛІ ЧЫСТКУ НЕПАДРЫХТАВАНЫМІ
(Мсьціслаўская партарганізацыя, Аршаншчына)

[illegible] ...цы, а ў Папэлтаўскай яшчэ горшыя. З правераных 6 камуністых партспагнаньні атрымалі 5 чалавек. Усе пагалоўна члены ячэйкі палітычна няпісьменныя. Ячэйка расла за кошт серадлякоў і не вяла работы сярод батрацтва, не падрыхтавала батракоў да паступленьня ў КП(б)Б. У гэтай ячэйцы выяўлены такія асобы, якія павінны былі быць даўно выгнаны з партыі. Вось Казлоў, [illegible]

Інструкцыі ЦКК УсеКП(б) не прапрацаваны, у выніку чаго камуністы ня ведаюць пра парадак правядзеньня чысткі партыі, ня ведаюць, якія задачы камуністых у правядзеньні чысткі.

Першы вопыт чысткі Мсьціслаўскай партарганізацыі трэба шырока выкарыстаць пры праверцы астатніх ячэек.

Сьцяпан,

РАБОЧЫЯ АДКАЗВАЮЦЬ НА ПРАВАКАЦЫЮ ІМПЭРЫЯЛІСТЫХ

узмоцненай падпіскай на 3-ю пазыку індустрыялізацыі

Сотні тысяч рублёў, адданыя ў пазыку,—новыя цагліны ў будынак індустрыялізацыі

ІНІЦЫЯТАР---тав. ПІЛІТОВІЧ

Папярэдняя падпіска на 3-ю пазыку на заводзе «Камунар»

Ініцыятарам папярэдняй падпіскі на 3-ю пазыку індустрыялізацыі на ЗАВОДЗЕ «КАМУНАР» зьяўляецца рабочы бляшанага цэху т. ПІЛІТОВІЧ. Ён першы падпісаўся на 100 рублёў. Прыкладу т. Пілітовіча пасьледвалі і іншыя рабочыя бляшанага цэху і адміністрацыйна-тэхнічны пэрсанал заводу. За невялікі тэрмін т. Пілітовічам сабрана падпіска сярод 88 чалавек на 7 тысяч рублёў.

Сьлесар Пасынкоў падпісаўся на 200 проц. зарплаты

Рабочыя заводу «Дрэваапрацоўшчык» з вялікім здавальненьнем пасьледвалі прыкладу ленінградцаў.

Увесь калектыў *работніц (17 ч.)* падпісаўся на 3-ю пазыку на суму 1.200 руб. Найменшая падпіска—100 проц. зарплаты. Работніца *Зося Каган* падпісалася на 200 проц. зарплаты, група вучняў на 150 проц.

Падпіска сярод *рабочых* дала 6.000 рублёў. *Рабочы-сьлесар Пасынкоў* падпісаўся на 300 р.—250 проц. заработку.

За адну гадзіну падпісаліся на 2.200 руб.

Надавычайна добра прайшла папярэдняя падпіска на 3-ю пазыку сярод рабочых аўтакіраўніцтва. За адну гадзіну 24 рабочых падпісаліся на 2.200 руб.

Рабочы-малатабоец Кныш, які атрымлівае 55 р., падпісаўся на 120 р.

Шофэр Працкель—на 200 проц. акладу.

Кандуктарша Гуранкова, якая атрымлівае 47 р., падпісалася на 100 р.; вучань Мітанаў—на 150 проц. акладу.

Падпіска ня спыняецца.

Папярэдняя падпіска на 3-ю пазыку

— Супрацоўнікі Менакрфа падпісаліся на 3-ю пазыку на суму каля 10 тысяч р., што складае 110 проц. месячнае зарплаты. Падпіска зроблена за 1 дзень.

***

— Рабочыя і служачыя Менскай балотнай станцыі падпісаліся на 100 проц. месячнай зарплаты. Балотная станцыя выклікае навукова-дасьледчы інстытут.

***

Супрацоўнікі Мазырскай ашчаднай касы № 1169, у знак пратэсту супроць нападу кітайскіх бандытаў падпісаліся на 3-ю пазыку на суму 1.000 руб.

***

— 23 рабочыя каўбаснай фабрыкі Белмясгандлю падпісаліся на 2.500 р. і выклікалі рабочых каўбасных фабрык БІК'а.

***

— Мясцком і прафактыў усебеларускай канторы Дзяржбанку падпісаліся на 3.200 рублёў—100 проц. месячнай зарплаты.

5.000 р.—на індустрыялізацыю краіны

Падпіска на 3-ю пазыку ў друкарні і рэдакцыі газ. «Зьвязда» ахапіла ўсе цэхі прадпрыемства. Паасобныя рабочыя і служачыя спаборнічаюць у найбольшай суме падпіскі.

Да ўчарашняга дня падпісалася 50 чал. на суму каля 5.000 руб. Падпіска дасягае 100 проц. месячнай зарплаты.

Рабочыя заўляюць, што гэта іх першы ўклад у справу індустрыялізацыі, што, калі яны будуць ведаць усе ўмовы выпуску пазыкі, яны падпішуцца яшчэ на большую суму.

Некалькі фактаў з работы вясковых парт'ячэек

Пазаўчора пры Менскім акругкоме пад старшынствам тав. Тамашэўскага адбылася нарада таварышоў, якія былі акругкомам накіраваны на вёску для праверкі выкананьня партдырэктыў раённымі арганізацыямі і ячэйкамі, для практычнай дапамогі ў рабоце мясцовых партарганізацый.

На нарадзе т. т. падалі вельмі багатыя матар'ялы аб рабоце вясковых ячэек, зрабілі кароценькія справаздачы аб сваёй рабоце.

Што-ж выявілася з выступленьняў удзельнікаў нарады?

ДЫРЭКТЫВЫ НА МЯСЦОХ ВЫКОНВАЮЦЦА ДРЭННА

Вялікае месца ў выступленьнях удзельнікаў нарады занялі пытаньні працы ячэек у галіне правядзеньня веснавой пасеўкампаніі, калектывізацыі сельскае гаспадаркі, пашырэньня пасеўнай плошчы і ўзьняцьця ўраджайнасьці. Рад таварышоў падкрэсьліў, што вясковыя ячэйкі не падыйшлі як належыць, да распрацоўкі мерапрыемстваў, зьвязаных з веснавой пасеўкампаніяй, не змаглі іх падрыхтаваць і правесьці, выходзячы з канкрэтных абставін і ўмоў свае вёскі.

У некаторых ячэйках камуністыя і камсамольцы, якія маюць уласныя гаспадаркі, ня толькі не зьяўляліся ініцыятарамі арганізацыі дапамогі беднаце, але, наадварот, зрывалі гэтую работу (Грэскі раён). У вёсцы **Старышчах** камуністыя і камсамольцы адмовіліся ад удзелу ў правядзеньні «першай баразны».

Па **Сьмілавіцкім** раёне зусім дрэнна праведзена кантрактацыя. Заданьне выканана ўсяго на 54 проц.

Асабліва дрэнна абстаіць справа з пераходам на шматпольле. Гэтае пытаньне большасьць ячэек не прапрацавала. Па Сьмілавіцкім раёне з усёй земляўпарадкаванай плошчы на шматпольле пераведзена ўсяго... 6 проц.

Правядзеньне земляўпарадкаваньня па некаторых раёнах мае рад грубых заганаў.

На слабую работу ячэек з беднатой і батрацтвам паказвалі ўсе выступаўшыя. Батракі Бярэзінскага раёну скардзіліся на адсутнасьць сярод іх якой-бы та ня было культурна-выхаваўчай работы, на поўны адрыў парт'ячэек ад батрацкіх мас.

Жодзінская ячэйка (Смалявіцкі раён) зусім у сваёй рабоце замкнулася ад бядняцкіх і батрацкіх мас. За некалькі месяцаў праведзены гэтай ячэйкай толькі **адзін адкрыты сход.**

Праца сярод беднаты пастаўлена слаба, групы зьбіраюцца час ад часу. Сакратары партыйных ячэек у большасьці на паседжаньнях груп беднаты ня бываюць. Часта групы працуюць без усялякага пляну і без кіраўніцтва.

У **Шымчыцкім** сельсавеце (Грэскі раён) кіраўніком групы беднаты зьяўляецца старшыня сельсавету.

НАЛАДЗІЦЬ КІРАЎНІЦТВА КАЛГАСАМІ

На вёсцы сялянская бедната і серадняцтва выяўляюць вялікае імкненьне да калектывізацыі. Аднак, амаль усе прамоўцы прызналі, што з боку вясковых арганізацый такой важнай справе, як калектывізацыя, удзяляецца зусім невыстарчальная ўвага. Кулацкія элемэнты імкнуцца сарваць арганізацыю калгасаў. Кулацтва дзейнічае ня толькі з боку, але ідзе само ў калгас з намерам падарваць справу знутры. Так, у калгас «Прагрэс» (Грэскі раён) запісаўся кулак **Кудзелька,** які нават быў абраны старшынёю калгасу. Цэлы год гэты кулак скарыстоўваў калгас у сваіх асабістых мэтах і адначасова вёў агітацыю супроць калектывізацыі.

Дзе-ж была партыйная ячэйка? Чаму яна штодзённа не кіравала калгасам? Гэты факт выразна паказвае, як недапушчальна ячэйка адносілася да кіраўніцтва.

РАСТУЦЬ ЯЧЭЙКІ МАРУДНА

Ня дзіва, што ў выніку слабай работы сярод беднаты і батрацтва, у выніку невыстарчальнай сувязі з масамі, рады вясковых ячэек растуць за кошт батракоў і беднякоў вельмі марудна. За паўтара гады Капыльская раённая арганізацыя вырасла на 2 чалавекі. Бярэзінская райпартарганізацыя вырасла за год на 5 чалавек. Грэская арганізацыя ў мінулым годзе прыняла ў свае рады 24 чалавекі, з іх батракоў толькі 2 чал., беднякоў 7, калгасьнікаў — 1. За апошняе-ж паўгодзьдзе арганізацыя вырасла толькі на 2 чал.

У Сьмілавіцкай партарганізацыі няма ніводнага батрака. З 72 батракоў, якія працуюць у раёне, арганізацыя ніводнага не завербавала ў свае рады. Няма ў арганізацыі і калгасьнікаў, а беднякоў у арганізацыі ўсяго 2 чал.

***

Работа, якую правялі таварышы, што выяжджалі ў вёску, вялікая. У Бярэзінскім раёне праведзена 25 сходаў сялян па розных палітычных і гаспадарчых пытаньнях. Пры непасрэдным удзеле выяжджаўшых таварышоў у Сьмілавіцкім раёне **арганізавана 5 саўгаскіх ячэек КП(б)Б.**

Выяжджаўшыя дапамагалі райкомам і ячэйкам КП(б)Б у рабоце па папулярызацыі рашэньняў 16 партканфэрэнцыі, правядзеньні веснавой пасеўкампаніі, перавыбараў бюро ячэек і інш.

Тав. **Тамашэўскі,** які ў сваёй прамове падагульваў усе выступленьні таварышоў, сказаў, што пасылка працаўнікоў на работу ў вёску сябе апраўдала. Матар'ялы дакладаў кажуць аб тым, што неабходна ўмацніць вясковыя арганізацыі новымі партыйнымі сіламі, неабходна кінуць у вёску для сталай работы кадр палітычна-моцных, працаздольных таварышоў.

Г. С.

Зусім насьпеўшае пытаньне

Задачы тэорытычнай падрыхтоўкі партыйных кадраў

Праверка кіруючых кадраў КП(б)В, паказаўшы, што асноўнае бальшавіцкае ядро партыі—здаровае, выявіла побач з гэтым адзін значны недахват у рабоце кадраў: **нездавальняючы стан палітузроўню партыйных кадраў.**

Праверачнай камісіі прышлося натыкацца на досыць трывожныя прыклады ў гэтым сэнсе, аб чым ужо пісалася ў «Зьвязьдзе» (гл. № 157).

Зразумела, што гэтыя прабелы ў палітычнай падрыхтоўцы актыву павінны разглядацца зусім цьвяроза, практычна, але не даацэньваць іх нельга. Якая-небудзь «стабільнасьць» такога стану была-б небясьпечнай для далейшага росту кадраў.

Зусім відавочна, што зараз, калі партыя ажыцьцяўляе кіраўніцтва вялізарнай сацыялістычнай работай, калі рэалізуецца 5-цігадовы плян разьвіцьця народнай гаспадаркі, калі партыя вядзе барацьбу з правым апартуністычным ухілам—цяпер больш чымся калі-небудзь, ад усёй партыі і асабліва ад яе асноўнага ядра, патрабуецца сталае веданьне асноў марксыцка-ленінскай тэорыі, пастаноў і дырэктыў партыі.

Ва ўмовах работы КП(б)Б сюды ўключаецца веданьне партыйнымі кадрамі асноўных этапаў гісторыі КП(б)В, яе барацьбы з рознымі нацыяналістычнымі партыямі і плынямі. Тым больш гэта патрэбна, што і зараз наглядаюцца спробы рэвізіі асноўных прынцыповых пытаньняў гісторыі бальшавізму і дыктатуры пралетарыяту ў Беларусі, спробы «перавесьці» гэтую гісторыю на нацыянал-дэмакратычныя рэйкі. Так выгляд набывае ў нашых умовах правы ўхіл ад ленінскай лініі партыі ў нацпытаньні.

Вось прыкладна той палітычна-тэорытычны фон, на якім павінна разгортвацца вучоба партыі і яе актыву.

КП(б)В ужо мае значныя дасягненьні ў агульным ўзросьце тэорытычна-бальшавіцкага выхаваньня сваіх членаў. З кожным годам расьце колькасьць членаў партыі, скончыўшых камвуз, партшколы, марксыцка-ленінскія інстытуты і курсы. Але гэты працэс у малой меры ахапляе тыя партыйныя кадры, якіх партыя ня можа сёньня вызваліць для вучобы. Гэта—кадры кіруючых партыйных, гаспадарчых, прафсаюзных і савецкіх работнікаў, што стаяць сёньня на чале гэтых галін работы.

Мы ні ў якім разе ня можам вінаваціць іх у адсутнасьці жаданьня павышаць свой тэорытычны ўзровень, працаваць над сабою. Хутчэй за ўсё, прычына ляжыць у загружанасьці і перагружанасьці штодзеннай працай, у невыстарчальнай рацыяналізацыі як грамадзкай работы, так і асабістага быту нашага актыву.

Аднак, мы ня можам не падкрэсьліць той небясьпекі, якая адсюль вынікае: **небясьпекі вузкага практыцызму, страты пэрспэктыў і прынцыповай устаноўкі за кошт чыста ведамственай работы, як выніку няўвагі да ленінскай тэорыі.**

Такая небясьпека для членаў партыі сёньня ёсьць. Вось таму нам трэба павышаць зацікаўленасьць камуністых да партыйна-ленінскай тэорыі, і ў першую чаргу—партыйнага актыву.

Бюро ЦК, у сваёй пастанове аб выніках праверкі кадраў, даручыў АПП'а распрацаваць сыстэму мерапрыемстваў па ўзьняцьці вучобы парткадраў. Зусім неабходна, каб да распрацоўкі гэтых мерапрыемстваў быў прыцягнуты наш кіруючы актыў. Гэта дасьць магчымасьць улічыць мінулую практыку, асаблівасьці работы актыву і выпрацаваць найбольш рэальны плян вучобы. Трэба таксама абмеркаваць гэтае пытаньне і на старонках партыйнага друку («Бальшавік Беларусі» і «Зьвязда»). З свайго-ж боку мы лічым, што сярод гэтых мерапрыемстваў, па падрыхтоўцы асноўных кадраў партыйцаў і агульным уздыме тэорытычнай партыйнай думкі, павінны быць улічаны наступныя:

1) У сэнсе арганізацыйным, падрыхтоўка кадраў і кантроль над ёю трэба цэнтралізаваць непасрэдна ў АПП'а ЦК. Асноўным мэтадам падрыхтоўкі зрабіць арганізаваную (курсавую), адводзячы дадатковы час (водпуск) для вучобы актыву. Зразумела, што вучоба павінна прадугледжваць разнастайнасьць падрыхтоўкі і работы актыву.

2) Трэба шырэй разьвіць такую форму работы, як пэрыядычнае абгаварэньне на актывах праблем і пытаньняў бягучай палітыкі, пастаноўкі навуковых лекцый, дакладаў і кансультацый нашых мясцовых навуковых партыйных сіл і марксыцкіх устаноў. Трэба, меnavіта, даць актыву магчымасьць знаёміцца з практыкай работы УсеКП(б) і дасягненьнямі навукі ў РСФСР, арганізаваўшы сталае наведваньне Менску маскоўскімі партыйнымі і навуковымі работнікамі (членамі Кам. Акадэміі, Ленінск. Інст. ІКП і інш.).

3) Трэба распрацаваць канкрэтныя прапановы па ўздыме тэорытычна-партыйнай думкі ў нашых партыйных і навуковых выданьнях і часопісах. У прыватнасьці ў бліжэйшы тэрмін арганізаваць рад дакладаў па асноўных пытаньнях гісторыі КП(б)Б, і ролі нацыяналістычных партый у Беларусі.

Вось тыя элемэнты, далёка ня поўныя, якія нам думаецца павінны знайсьці месца ў сыстэме мерапрыемстваў па ўздыме тэорытычнага ўзроўню партыйных кадраў і павысіць зацікаўленасьць усёй партыі да пытаньняў партыйнай тэорыі.

Р. К.

Ад рэдакцыі: Рэдакцыя зьвяртаецца з просьбай да партактыву і камуністых-навуковых працаўнікоў выказацца па закранутым у артыкуле пытаньні аб мэтадах падрыхтоўкі актыву, і ўздыме партыйна-тэорытычнай думкі.

Перад усебеларускім піянэрскім зьлётам

Вазьмеце прыклад з старобінцаў

На пленуме Старобінскага райкому камсамолу (Бабруйшчына) два разы абмяркоўваўся плян правядзеньня зьлёту, некалькі раз склікаліся нарады піянэрскага актыву і кіраўнікоў атрадаў раёну.

Папярэднія вынікі і плян падрыхтоўкі абгаварваліся ў райкоме партыі, былі даны адпаведныя дырэктывы ячэйкам КП(б)Б і сельсаветам па лініі РВК аб дапамозе ў арганізацыі зьлёту. Райкомам камсамолу было праведзена інструктаваньне вясковых камсамольскіх ячэек і аказана ім належная дапамога ў працы.

Прыкладна за тры тыдні да зьлёту быў утвораны штаб, які непасрэдна кіраваў усёй работай. Да работы ў штабе былі прыцягнуты прадстаўнікі грамадзкіх арганізацый. Толькі прадстаўнікі прафсаюзаў слаба ўдзельнічалі ў рабоце штабу, яны нерэгулярна наведвалі пасяджэньні штабу, нічога не зрабілі ў справе папулярызацыі задач, якія стаяць перад рабочымі і ўсімі членамі саюзу ў сувязі з піянэрскім зьлётам. Ня было аказана і належнай матар'яльнай дапамогі прафсаюзамі для правядзеньня зьлёту. Прафорганы не праверылі і не падагулілі, што імі зроблена ў справе школьнага будаўніцтва сярод бацькоў вучняў.

Штабам зьлёту была выдана адозва да ўсіх дзяцей працоўных раёну. Яна зачытвалася і абмяркоўвалася ва ўсіх піянэрскіх атрадах, тут-жа атрады падагульвалі сваю работу па ўздыме ўраджайнасьці, па ўдзеле ў перавыбарах саветаў, па ўжываньні новых форм і мэтадаў работы ў піянэрскіх атрадах.

Піянэрскія атрады рыхтавалі экспанаты на раённую выстаўку, малявалі дыяграмы, адлюстроўваючы ў іх сваю работу.

30-га чэрвеня раніцою па ўсіх вуліцах м. Старобіну можна было бачыць групы піянэраў, якія выйшлі сустракаць вясковых дэлегатаў—удзельнікаў зьлёту.

Усё мястэчка мела сьвяточны выгляд Шмат лёзунгаў, плякатаў стракацілі на вуліцах і вялікі натоўп дзетвары ў чырвоных гальштуках сустракаў вясковых дзяцей.

Да 2 гадзін дня былі ўжо ўсе ў зборы... Адбыўся мітынг. На мітынгу прысутнічала ўся мястэчковая неарганізаваная дзетвара, шмат дзяцей прышло з вёскі. Шмат сялян, што прыехалі ў мястэчка, таксама прынялі ўдзел у мітынгу.

Прадстаўнік райкому партыі ў сваім выступленьні вызначыў задачы, што стаяць перад партыяй у галіне дзіцячага камуністычнага руху, падкрэсьліў важнасьць гэтага зьлёту. Шмат выступала прамоўцаў. Выступалі дарослыя сяляне і расказвалі аб працы піянэраў.

На выстаўцы паказана была ўся работа піянэраў. Кідаюцца ў вочы малюнкі, дыяграмы і экспанаты, якія сьведчаць аб вялікай працы піянэраў. Вось дыяграмы збору попелу, вось сеялка карэньплодаў, атрыманая адным з вясковых піянэрскіх атрадаў па раённай с.-г. выстаўцы за добрую культурную апрацоўку агародаў.

Шмат чаго цікавага можна было бачыць і ў другіх аддзелах выстаўкі. Усеагульную ўвагу да сябе прыцягнуў сьвідравальны варштат, які сканструяваў адзін з вясковых піянэраў. Вельмі цікавыя насьценныя газэты, асабліва газэта местачковага атраду, прыгожыя малюнкі...

Праўда, выстаўка ўсё-ж невыстарчальна па ўсіх галінах адбіла жыцьцё піянэрскіх арганізацый, ня ўсё тое было на выстаўцы, што зроблена. Але і гэтага досыць, каб захапіць глядача, каб прымусіць яго зьвярнуць ўвагу на энэргічную працу піянэраў. Хто толькі бачыў выстаўку, усе засталіся ёю здаволены.

Пасьля прагляду выстаўкі адбылася канфэрэнцыя ўдзельнікаў зьлёту. Пасьля нарады і прагляду кіно-фільмы была наладжана калектыўная таварыская вячэра. У часе вячэры вясковыя і местачковыя атрады ўмовіліся трымаць цесную сувязь. Так местачковы атрад умовіўся з атрадам камуны прыйсьці ў камуну на экскурсію разам з неарганізаванымі дзяцьмі. Умовіліся аб пастаноўцы масавай работы сярод дзяцей, аб працы ў школе ды інш.

На другі дзень зьлёту з раніцы былі праведзены масавыя гульні, фізкультурныя занятkі, стралковыя спаборніцтвы. Піянэры вельмі зацікавіліся стралковымі спаборніцтвамі. У спаборніцтвах прымала ўдзел 28 асоб, удзельнічалі групамі: местачковая група паказала добрыя посьпехі ў страляніне: з 50 магчымых выбіла наогул 47. Тут-жа на спаборніцтвах былі праведзены запісы піянэраў у вайсковыя гурткі. Запісаліся амаль усе.

Удзельнікі зьлёту наведалі фізычны і хэмічны габінэты сямігодкі, дзе іх пазнаёмілі з цэлым радам цікавых спраў. Наведалі РВК і іншыя ўстановы раёну.

Увечары праведзены масавыя катаньні па рэчцы. Канфэрэнцыяй скончыўся раённы зьлёт піянэраў.

Зьлёт прайшоў здавальняюча, дзякуючы добра праведзенай падрыхтоўцы.

Трэба іншым раёнам улічыць практыку старобінцаў.

У. М.

Сорак год II Інтэрнацыяналу

(1889—1929)

Вялікае і сьмешнае, гэраічнае і ганебнае—вось што з першага погляду можа вызначыць **саракагадовы** пэрыяд Другога Інтэрнацыяналу.

Нарадзіўшыся ў 1889 годзе 14 ліпеня на міжнародным сацыялістычным кангрэсе ў Парыжы, ён, здавалася, сьведчыў аб тым, што ідэі і праца асновапаложнікаў навуковага сацыялізму і міжнароднага рабочага руху Маркса і Энгельса атрымалі свае поўнае ажыцьцяўленьне. «Я думаю,—пісаў Энгельс у 1874 году свайму прыяцелю амэрыканскаму камуністаму Зорге, — што наступны Інтэрнацыянал будзе пасьля таго, як вучэньне Маркса ў працягу некалькіх год будзе ўсё больш і больш усьведамляцца—чыста камуністычным».

Здавалася, што ўсе прадпасылкі для таго, каб гэта прадраканьне Энгельса збылося, былі ў наяўнасьці. Але толькі праз 30 год збыліся словы Энгельса: толькі ў 1919 годзе ўзьнік сапраўдны Камуністычны Інтэрнацыянал. II Інтэрнацыянал аказаўся няздольным ажыцьцявіць гэтую гістарычную місію.

II Інтэрнацыянал узьнік пад знакам вялікага росту рабочага руху. Энгельс, які жыў тады ў Лёндане (яму было пад 70 год, калі ўзьнік II Інтэрнацыянал), з выключнай увагай, з незвычайнай жывасьцю рэагаваў на ўсе моманты яго першапачатковага разьвіцьця. З якім гонарам ён закрываў трэці Цюрыхскі кангрэс 1893 г., на якім яму давялося прысутнічаць, адзначыўшы пры гэтым усю гістарычную значнасьць прынцыповых пастаноў гэтага кангрэсу (поўнае адмежаваньне ад анархізму, выразнае выяўленьне сваіх адносін да вайны, да праблем працы і г. д.).

Эканамічны росквіт Эўропы, які пачаўся ў канцы XIX веку, накладае свой рэзкі адбітак на II Інтэрнацыянал. Паасобныя, выпадковыя вылазкі рэфармізму, што нараджаюцца да пачатку XX веку, набываюць даволі арганізаваны характар. Адцягненыя, тэарэтычныя спробы рэвізіянізму ў далейшым практычна афармляюцца «першай практыкай»—сацыял-здрадніцтвам француза Мільерана. Гэты сацыялісты з нячуванай дзерзасьцю прарывае фронт міжнароднага сацыялізму, уступае ў буржуазны ўрад і праз пару месяцаў, разам з крывавым душыцелям Парыскай камуны, генэралам Галіфэ становіцца супольнікам расстрэлаў бастуючых рабочых.

Як адносіцца да гэтага здрадніцтва II Інтэрнацыянал?

Ён займае «нэйтральную» пазыцыю.

«Кангрэс—ня судзілішча і не царкоўны сабор для адлучэньня гэрэтыкаў ад царквы»,—гаварыў на амстэрдамскім кангрэсе Вандэрвэльдэ ў повaду «выпадку Мільерана».—«Задача кангрэсу ня ёсьць адабрэньне або асуджэньне: ён павінен дзейнічаць уміратвараючы, прыміраючы, аб'яднаючы паміж двума напрамкамі французскага сацыялізму» (марксыстымі і махравымі апартуністымі.—**І. Б.**). Вось гэта фармула і была дэвізам пэрыяду II Інтэрнацыяналу.

Пры гэтым цікава тое, што «прыміраюча-аб'яднаючая» пазыцыя Інтэрнацыяналу заўсёды аказвалася на карысьць апартунізму і згодніцтву.

Расійская рэвалюцыя 1905 г., а да гэтага расійска-японская вайна ўнесьлі ў жыцьцё Інтэрнацыяналу некаторы рэвалюцыянізуючы струмень. Пралетарскія масы прыходзяць у рух, яны штурхаюць наперад кіраўніцтва, і як-бы падыходзіць некаторы паварот і ў самым Інтэрнацыянале. Штутгарскі кангрэс 1907 г. падыходзіць шчыльна да пытаньня аб нарастаючай ваеннай небясьпецы. Адкінуўшы ў бок дробязныя нацыянальныя інтарэсы, адкінуўшы звычайныя агульныя фразы, кангрэс ухваляе гістарычную пастанову аб пазыцыі сацыял-дэмакратыі ў выпадку вайны. Упяршыню ў гісторыі II Інтэрнацыяналу загучэлі сапраўды рэвалюцыйныя заклікі і грознае папярэджаньне наглеючаму імпэрыялізму, упяршыню міжнародны кангрэс заявіў з усёй выразнасьцю аб гатоўнасьці ператварыць любую імпэрыялістычную авантуру ў грамадзянскую вайну да поўнага зьвяржэньня капіталістычнага ладу.

Праблема вайны і міру ня сходзіць з парадку дня для ўсіх наступных кангрэсаў (Капэнгагенскага і Базэльскага) II Інтэрнацыяналу, усіх нацыянальных партзьездаў. У Капэнгагене (1910) і Базэлі (1912 г.) штутгарская пастанова дапаўняецца новымі заклікамі, і ідэя міжнароднай салідарнасьці зноў падымаецца на нябывалую вышыню. У гэтую пару II-му Інтэрнацыяналу ня раз прыходзілася адводзіць грабежніцкія рукі імпэрыялізму ад правакацыі вайны, і, уласна кажучы, у гэтым адным і знайшло свае адлюстраваньне тое вялікае і гэраічнае, што ў значнай долі захавалася ў яго гісторыі.

Сусьветная вайна з нячуванай хуткасьцю разбурыла ўсе пастановы II-га Інтэрнацыяналу. Яшчэ ў сакавіку 1913 году франка-нямецкая сацыялістычная канфэрэнцыя заявіла, што «сацыялістыя Францыі і Нямеччыны працягваюць з узрастаючай сілай сваю барацьбу супроць ненасытнага імпэрыялізму, барацьбу за ўзаемнае разуменьне і доўгі мір народаў». Яшчэ 29 ліпеня нямецкі сацыял-дэмакрат Гаазэ на пасяджэньні міжнароднага сацыялістычнага бюро ў Брусэлі заявіў: «Нашы ворагі павінны быць на варце. Можа здарыцца, што народы, абураныя жахлівымі пакутамі і ўціскам, прачнуцца і пабудуюць сацыялістычнае грамадзтва». Але 31-га ліпеня абстаноўка зусім зьмянілася, а 4 жніўня 1914 году Сацыялістычны Інтэрнацыянал ужо аказаўся лягэрам ваюючых сацыялістых, ворагаў і здраднікаў рабочае клясы. Учарашнія працаўнікі вайны, якія сьпявалі «Інтэрнацыянал», сёньня сьпявалі на ўсіх мовах патрыятычныя гімны і выхвалялі вайну да пераможнага канца.

Наперакор усім закасьцянелым прынцыпам і дзеравяным тэорыям (чытай, рэвалюцыйнаму марксызму.—**І. Б.**)—**упяршыню (упяршыню ў працягу амаль чвэрткі веку!) з поўным сэрцам, з чыстым сумленьнем і бяз усякай боязьні зрабіцца здраднікам можна было далучыць свой голас да бушуючага пяяньня: «Нямеччына, Нямеччына, вышэй за ўсё!».** Гэтыя словы, якія належаць пяру спрактыкаванага барацьбіта за ідэі рэвізіянізму ў радох нямецкай с.-д. партыі Канрада Геніша, былі агалошаны баявым лёзунгам сацыял-згоднікаў усіх краін. Яны толькі далучыліся да «бушуючага пяяньня» на сваіх мовах і прыстасоўна да інтарэсаў толькі сваёй краіны.

Скончаньне вайны ня ўнесла ў палітыку і тактыку II Інтэрнацыяналу ніякіх зьмен. Яго правадыры сьпяшаліся атрымаць сваю плату за «панесеную на карысьць імпэрыялізму працу». Сацыял-дэмакраты ўрачыста засядаюць за дыплёматычнымі сталамі, Вандэрвэльдэ, Банкур, Рэнодэль, Макданальд і інш. дыктуюць пераможаным Шэйдэманам, Вэльсам і Мюлерам, нямецкай с.-д. партыі, волю пераможцаў. Альбэр Тома імем II Інтэрнацыяналу вышуквае разам з пасьляваенным капіталізмам спосабаў пералажэньня цяжараў вайны на плечы пралетарыяту. Гендэрсоны і Томасы дапамагаюць ангельскаму капіталу залатаць свае пасьляваенныя дзіркі за кошт нячуванай эксплёатацыі рабочае клясы.

Адначасова з гэтай палітыкай «сутаварыства працы з капіталам» падрыхтоўваецца рэстаўрацыя II Інтэрнацыяналу, і ў 1923 г. у Гамбургу на гэтай гнойнай кучы сапраўды вырастае пародыя на той Інтэрнацыянал, які, па думцы Энгельса, павінен быў быць камуністычным. Гэта «урачыстае адкрыцьцё» пасьляваеннага «Сацыялістычнага Рабочага Інтэрнацыяналу» (так завецца цяпер II Інтэрнацыянал) адбываецца ў той момант, калі створаны Камуністычны Інтэрнацыянал сьвяткуе 4 гады свайго існаваньня і ўжо мае гістарычнае мінулае, налічвае шмат старонак сапраўды рэвалюцыйнай клясавай барацьбы.

Новы Інтэрнацыянал пачаў з праблемы «віноўнасьці» (хто «вінаваты» у вайне), з пытаньня аб рэпарацыях, аб правох пераможцаў, аб Лізе Нацый і, «між іншым» закрануў пытаньні працы. Так было ў Гамбургу (1923 г.), у Марсэлі (1925 г.) і толькі ў Брусэлі (1928 г.) II Інтэрнацыянал некалькі «адхіліўся» у бок, заняўшыся таксама праблемай калёній.

Але як ён вырашыў гэтую вострую праблему?

У духу сапраўднага імпэрыялізму, у поўнай аднадумнасьці з буржуазіяй. Індыя, Эгіпэт, Кітай і інш. каленіяльныя і паўкаленіяльныя краіны II Інтэрнацыяналам прызнаны «няпоўналетнімі расамі». Выхваляючы да нябёс двудушную палітыку Лігі Нацый, «Сацыялістычны Рабочы Інтэрнацыянал» пастанову брусэльскага кангрэсу лічыць неабходным «даверыць лёс непоўналетных рас» іменна гэтай арганізацыі. Такім чынам, двудушнасьць імпэрыялістых атрымала ня толькі поўнае прызнаньне, але і адабрэньне.

Але зусім выключную пазыцыю II Інтэрнацыянал заняў у пытаньні аб вайне і аб разбраеньні. Тут ён выступае сьцяганосцам і вястуном палітыкі ўзбраеньня. «У пытаньні аб вайне мы павінны весьці сябе, прыблізна, так, як у адносінах капіталізму»,—заявіў пасьля брусэльскага кангрэсу адзін з выдатных членаў нямецкай с.-д. партыі. А гэта азначае, што «раз мы прымаем удзел у практычнай палітыцы і спрабуем усімі магчымымі спосабамі перамагчы капіталізм эвалюцыйным спосабам, дык чаму-ж нам трымаць сябе інакш у пытаньні аб праграме абароны?». Адсюль і **падтрыманьне пабудовы браняносцаў,** адсюль і падтрыманьне ваенных падрыхтаваньняў імпэрыялістых супроць СССР, адсюль, нарэшце, законы сацыялістага Банкура аб узбраеньні Францыі і г. д. Нават у такой галіне, як фашызм, дзе рэакцыйныя тэндэнцыі даўно выявіліся з усёй выразнасьцю, нават тут II Інтэрнацыянал спрабуе пайсьці ў нагу з фашысцкім кіраўніцтвам. Член Выканкому II Інтэрнацыяналу Тома імем міжнароднай сацыял-дэмакратыі нядаўна вітаў італьянскі фашызм, як вышэйшае праяўленьне арганізаванасьці сучаснага грамадзтва, а саюз ката Хорці з вэнгэрскімі сацыял-згоднікамі ён назваў дасягненьнем, «вартым быць адзначаным у гісторыі нашага часу». Гэта тэндэнцыя прыстасавацца да міжнароднага фашызму, заняць у ім не апошняе месца, выяўляецца літаральна ва ўсім. «Мір у прамысловасьці», «гаспадарчая дэмакратыя», абвяшчэньне Лігі Нацый установаю, якая «выяўляе сабой многія ідэі Камуністычнага Маніфэсту»,—усё гэта элемэнты аднаго і таго-ж цэлага, аднэй і тэй-жа палітыкі, якую з дня на дзень у працягу ўсяго пасьляваеннага пэрыяду праводзіць II Інтэрнацыянал.

II Інтэрнацыянал яшчэ кагосьці прадстаўляе, ён яшчэ выступае ад імя рабочых мас. Але, зьвязаўшы свой лёс з капіталізмам, ён павінен падзяліць і яго лёс. І ў той момант, калі разбурыцца пад ударамі рэвалюцыйнага пралетарыяту капіталістычны сьвет, канчаткова разбурыцца і II Інтэрнацыянал. Гісторыя належыць ня гэтай працы, якая ажыўляецца сударагамі капіталізму, а заўсёды гатоваму да барацьбы рэвалюцыйнаму пралетарыяту, які кіруецца Трэцім, сапраўды Камуністычным Інтэрнацыяналам.

І. БРАСЛАЎСКІ.

ЛІСТОК РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ ІНСПЭКЦЫІ

АПАРАТ—ПАД АГОНЬ КРЫТЫКІ МАС

Пралетарскай мятлой па наркамземаўскіх нэтрах

ВЫМЯСЦІЦЬ ДАШЧЭНТУ РЭШТКІ „ЛАБАНОЎШЧЫНЫ“

ПАЛЕПШЫЦЬ УМОВЫ РАБОТЫ ВЫЛУЧЭНЦАЎ

ШКОДНАЯ ПАЛІТЫКА БЫЛОГА СКЛАДУ АКВК

АМАТАРЫ СТАЛЫПІНСКІХ ХУТАРОЎ

...на 77 хутароў і 2 пасёлкі; вёска Бербыж (Магілеўшчына) у 1926 г расьсялілася выключна на хутары; в. Рудня (Меншчына) у 1928 г. расьсялілася пераважна на хутары і дробныя пасёлкі.

Такім чынам, практыка земляўпарадкаваньня ня толькі ня спрыяла вытворчаму каапэраваньню сельскае гаспадаркі, але тармазіла яго.

СЯМІГАДОВАЯ ЦЯГАНІНА Ў ЗЯМЕЛЬНЫХ СПРАВАХ

Як АКВК кіравала работай мясцовых зямельных камісій, як выпраўляла яна лінію нізавых зямельных органаў?

Перш за ўсё трэба адзначыць, што на мясцох наглядалася агіднейшая цяганіна з вырашэньнем зямельных спраў. Значная частка апошніх выраіпалася на працягу 5-7 год; як, напрыклад, справы аб земляўпарадкаваньні вёскі Сярэдзіна, Лагойскага раёну, вёскі Гушчыновічы і іншых. Вялікая маруднасьць прахаджэньня спраў, зразумела, не магла спрыяць належнаму разгортваньню вытворчых сіл сельскай гаспадаркі.

АКВК сваёй дзейнасьцю толькі павя-...

НА АБАРОНЕ ІНТАРЭСАЎ АБШАРНІКАЎ

...Райвыканкому пакінуць да вырашэньня справы ў АКВК у карыстаньні Маркашэўскага 2 дзес. сенажаці, а потым скасаваў пастанову зямельнай камісіі і прызнаў правільным арэндны дагавор.

Ня менш характэрнай зьяўляецца справа аб надзеле зямлёй б. абшарніцы Семянтоўскай. Апошнюю трэба было вы-...

...Артышэўскага. Прышлося ... станову і сарваць аргані... на тэрыторыі гаспадаркі ... было прыступлена. Такім ... чым, АКВК, закліканая ... рушаную клясавую лінію ... тарэсы бядняцтва—на ... абаронцай кулацтва і за...

ЛІНІЯ АКВК ВЫПРАЎЛЕНА

РЭШТКІ «ЛАБАНОЎШЧЫНЫ» Ў АКВК

...вылучэнец Тафеенка, які працуе ў камісіі з 1925 г., і юрысконсульт Вышнеўскі, які фактычна зьяўляецца аўтарам інструкцыі праектаў і тлумачэньняў АКВК. Першы, выхаванец Лабаноўскага—дзелавы, актыўны работнік, але да гэтага часу хварэе кулацкім ухілам. Недарма мясцовыя зямельныя працаўнікі кажуць, што Тафеенку нельга пушчаць у раёны, бо ён абавязкова адкроіць ад калгасу хутар, ён—вялікі аматар хутароў і дробных пасёлкаў. Другі—Вішнеўскі—даволі калёрытная фігура. Былы земскі начальнік і віцэ-губарнатар, ён знайшоў у асобе Лабаноўскага надзейнага праваднікa сваіх плянаў і імкненьняў. Цяжка перарабіць прыроду былога памешчыка і земскага. Вішнеўскі і да гэтага часу лічыць, што калектывы ня могуць даць столькі хлеба, сколькі даюць буйныя індывідуальныя гаспадаркі. Вішнеўскі працуе у АКВК з самага пачатку яе заснаваньня і, зразумела, кулацкая лінія, якая праводзілася калегіяй, ва многім абавязана яму. Наогул, даволі пікантна бачыць б. віцэгубэрнатара ў ролі натхніцеля савецкай зямельнай палітыкі.

ЦЯЖКІЯ ЎМОВЫ РАБОТЫ ВЫЛУЧЭНЦАЎ

Рабочая брыгада зацікавілася ўмовамі работы вылучэнцаў у АКВК. Яна знайшла, што пры былым складзе калегіі іх проста зацiралі. Лабаноўскі рэдка даваў тлумачэньні і адмаўляўся кіраваць работай вылучэнкі-батрачкі Даўгаланцавай. Сакратар АКВК Васюкевіч груба ігнараваў вылучэнку. Калі яна зьвярталася да яго, ён адсылаў яе да машыністкі. Аднойчы ён забараніў машыністцы дапамагчы Даўгаланцавай прачытаць некалькі незразумелых слоў у заяве.

Вылучэнка - батрачка Даўгаланцава працуе ў АКВК з 1927 г. Яна цалкам падтрымлівае дырэктывы партыі, яе клясавае пачуцьцё падсказвае ёй правільны шлях. Але з-за няпісьменнасьці і слабай тэхнічнай падрыхтоўкі, Даўгаланцава не рэагавала на груба-няправільную палітыку Лабаноўскага.

Наогул, умовы работы вылучэнцаў дрэнныя. Вылучэнцаў пасадзілі ў адным пакоі, ізалявалі ад іншых адказных працаўнікоў; ім даручылі прыём наведвальнікаў і разгляд заяў. Пазбаўленыя кіраўніцтва, мала знаёмыя з зямельным заканадаўствам, вылучэнцы (акрамя Тафеенка, які за 4 гады набіў сабе руку і аб якім мы раней гаварылі) часта ня могуць поўнасьцю растлумачыць тую ці іншую справу і прымушаны пакідаць наведвальнікаў і пайсьці шукаць старшыню і іншых адказных працаўнікоў, каб атрымаць патрэбны адказ.

Зразумела, якое ўражаньне робіць гэта на сялян-наведвальнікаў.

У выніку абсьледваньня АКВК рабочая брыгада лічыць, што склад калегіі наогул забясьпечвае правядзеньне партыйнай лініі, але яго трэба папоўніць новымі вытрыманымі партыйцамі і рабочымі-вылучэнцамі.

Б—ў.

Як праходзіць чыстка Наркамзему

Ячэйка і мясцком слаба падрыхтаваліся да чысткі.—„Кругавая парука“ сярод спэцыялістых.—Камуністыя баяцца „абвастрэньня адносін“

(Гутарка з старшынёю камісіі па чыстцы апарату Наркамзему БССР тав. Міхайлавым)

Першыя 6 дзён нашай работы даюць ужо магчымасьць зрабіць некаторыя вынікі аб ходзе чысткі апарату Наркамзему БССР.

Перш за ўсё трэба адзначыць, што партыйная ячэйка і мясцком Наркамзему невыстарчальна падрыхтаваліся да правядзеньня чысткі. І ячэйка, і мясцком ня мелі таго матар'ялу, які выяўляецца зараз пры праверцы.

Яшчэ больш, мясцком нават сам АБ'ЕКТЫЎНА дапамагаў утойваць сапраўдны твар некаторых працаўнікоў. Так, напрыклад, мясцком нагружаў грамадзкай работай «лішэнцаў», якім гэтая работа патрэбна была толькі для таго, каб лічыцца ў «актыве». Сапраўды-ж яны работы сваёй ня выконвалі (машыністка Сакабэнзон і інш.).

На сходах па чыстцы адчуваецца «кругавая парука» сярод спэцыялістых Наркамзему. Апошнія нібы арганізавалі «загавор маўчаньня». Калі абгаварваецца кампрамэтуючы матар'ял на таго або іншага супрацоўніка, то з боку спэцыялістых ня чуваць пра яго ніводнага слова. Затое наглядаецца вялікае жаданьне выступаць у абарону скампрамэтаванага. Характэрна, што і камуністыя імкнуцца «не сварыцца» з супрацоўнікамі.

Член партыі, супрацоўнік НКЗ т. ХАДАСЭВІЧ нават адкрыта сказаў: «Навошта нам ствараць абвостраныя адносіны паміж супрацоўнікамі, трэба некалькі ўстрымлівацца».

І тав. Хадасэвіч верны сабе. Ён «устрымліваецца» і ня выказваецца ні за, ні супроць таго або іншага супрацоўніка, які правяраецца.

Другі камуністы СІДАРОВІЧ—выступае на сходзе з заявай, што, «моў занадта ўжо рэзка выказваецца моладзь», што «выступаюць неаўтарытэтныя» (гэта пра выступленьні члена партыі)...

Наогул трэба сказаць, што АКТЫЎНАСЬЦЬ СУПРАЦАЎНІКОЎ НА СХОДЗЕ СЛАБАЯ. Звычайна выступаюць толькі некалькі чалавек (амаль заўсёды адны і тыя-ж), а рэшта, набраўшы вады ў рот, маўчыць.

Як недапушчальнае зьявішча, трэба адзначыць і поўную пасыўнасьць адміністрацыі Наркамзему. НА СХОДАХ НЯ ПРЫСУТНІЧАЕ НІ НАРКОМ, НІ ЯГО НАМЕСЬНІК.

За 6 дзён нашай работы мы праверылі каля 70 чал. Засталося яшчэ праверыць каля 200 чал.

Матар'ялаў ў камісію паступае шмат.

С. Г.

ВЫЛУЧЭНЦЫ У ЗАГОНЕ

Мясцовыя арганізацыі і адміністрацыя ня цікавяцца іх працай

Вылучэньне ў апарат Наркамзему рабочых ад варштату і сялян ад сахі мела месца толькі за апошнія 2 гады. Вылучэнцаў можна разьбіць на дзьве групы: першая—вылучаная ў апарат, як члены ЦВК, і другая—вылучаная іншымі ўстановамі, у тым ліку па ведамственай лініі.

Трэба адзначыць, што вылучэнцы другой групы па сваім разьвіцьці больш здольныя, апрача таго, яны трапілі ў больш лепшыя ўмовы (напрыклад, т. т. Пятрушын, Сьцефановіч і Панько). Ім з самага пачатку было аказана ўсялякае падтрыманьне і таму яны, ня гледзячы на кароткі тэрмін, усвоілі даручаную ім працу настолькі, што выконваюць яе цьвёрда і ўпэўнена, а ўсялякія няяснасьці вырашаюць хутка. Гэтага ніяк нельга сказаць аб першай групе (Палазьняк, Доўгаланцава, Елісееў, Тафеенка), якім у пачатку не ўдзялілі патрэбнай увагі.

Даўгаланцава Н. Ф.—батрачка, амаль што няпісьменная дзяўчына, 1903 году нараджэньня. Вылучана была адразу на пасаду члена Асобнай Калегіі Вышэйшага Кантролю па зямельных справах. У абавязкі яе ўваходзіў прыём сялян. Нікога, хто-б ёй дапамог у штодзённай працы, апрача «Зямельнага Кодэксу», ня было, і яна варылася ў сваім саку. Калі яна не магла разабраць каракуль, якімі пісалі заявы сяляне, і зварочвалася за дапамогай да машыністак, дык сакратар калегіі Васюковіч казаў, што машыністак нельга займаць гэтай справай, нічога ня робячы для таго, каб растлумачыць заяву. Былі выпадкі, калі напісаныя т. Даўгаланцавай службовыя паперы тым-жа самым сакратаром касаваліся, бо яму быў ад былога старшыні АВК—Лабаноўскага загад аб абавязковым праглядзе напісанага вылучэнцамі і зноў такі без тлумачэньняў, чаму гэта робіцца.

З зямельным кодэксам тав. Доўгаланцава пазнаёмілася, а вось з дадаткамі да яго — не. Юрысконсульт АКВК Вішнеўскі абмежаваўся толькі тым, што сачыў за законамі і клаў іх у шафу, думаючы, што кожная адказная асоба сама павінна сачыць за зьменамі законаў, і Даўгаланцава ня была ўпэўнена, ці існуе, ці скасованы той альбо другі артыкул кодэксу.

Ня ў лепшых умовах аказаўся і тав. Елісееў, які лічыцца інспэктарам па перасяленьні. Па яго асабістай заяве, ён і сёньня таксама не настолькі яшчэ падрыхтаваны, каб сказаць, што можа самастойна кіраваць гэтай працай, ня гледзячы на тое, што работа там сур'ёзная і пры жаданьні адміністрацыі даць яму належную кваліфікацыю, гэта магчыма было-б зрабіць.

Вось гэтыя абставіны і вымушаюць думаць некаторых з вылучэнцаў, што яны вылучаны ў апарат для формы.

Вылучэнцы першай групы (ЦВК) таксама скардзяцца. Іх рэдка склікаюць. Трэба было-б, кажуць яны, арганізаваць для іх курсы, на якіх азнаёміць іх з працай асобных Наркаматаў, рэвалюцыйнай законнасьцю і г. д. Пасяджэньні калегіі Наркамату вылучэнцам, вядома, даюць шмат чаго, але ім не даюць папярэдне азнаёміцца з матар'яламі. Ведамственых нарад для вылучэнцаў да апошняга часу за выключэньнем адной ня было.

Палітычная падрыхтоўка вылучэнцаў даволі нізкая.

Адмоўным бокам у працы ячэйкі КП(б)Б я лічу тое, што ня ўсе большменш падрыхтаваныя вылучэнцы наведваюць палітычны гурток, а наймаюць прыватных настаўнікоў.

Што датычыць магчымасьці павялічэньня колькасьці вылучэнцаў у НКЗ, дык трэба сказаць, што па цэлым радзе пасад там патрэбны моцныя і ўсебакова разьвітыя спэцыялістыя, напрыклад, пасаду ўпаўнаважанага па перасяленьні мог-бы заняць падрыхтаваны ў РВК альбо Акрза—вылучэнец-селянін, а загадчыка бюро—кваліфікаваны рабочы.

Адміністрацыя, мясцком, ячэйка Наркамату—павінны: 1) удзяліць больш увагі павышэньню ведаў вылучэнцаў;

2) больш рашуча ўцягнуць іх у грамадзкую працу;

3) устанавіць самую цесную сувязь вылучыўшых устаноў з вылучэнцамі;

4) зьвярнуць увагу на агульна-адукацыйнае і палітычнае навучаньне вылучэнцаў.

М.

ДЫРЭКТЫВЫ ПАРТЗЬЕЗДУ ПАД СУКНОМ

Што паказала праверка работы Менскага Акрза

Па шляху правых ўхілістых

Яшчэ 15 партзьезд даў адпаведную дырэктыву аб перабудове вёскі на новы шлях, г. зн. на шлях калектывізацыі. Але дырэктывы 15 партзьезду работнікі Менакрза «ня ведаюць», яна ў іх знаходзілася ўвесь час пад сукном. Дырэктывы 15 партзьезду ня цікавілі працаўнікоў Менакрза. Яны ў сапраўднасьці выконвалі дырэктыву правых ухілістых. Яны сьлепа выконвалі дырэктыву панікёраў, ныцікаў, якія прапаведуюць аб мірным урастаньні кулака ў сацыялізм. Яны не зразумелі клясавай барацьбы на вёсцы. Менскія земляўпарадкавацелі седзячы ў сваіх габінэтах, ня бачачы далей свайго носу. прапанавалі раённым работнікам праводзіць сталыпінскую рэформу пры земляўпарадкаваньні. Яны, дзякуючы сваёй сьлепаце, фармалізму, стараліся адсунуць справу пабудовы сацыялізму на вёсцы на дзесяткі год назад.

З аднаго хутару—тры

Характэрны прыклад дае выступленьне акруговага земляўпарадкавацеля Касабуцкага на агульным сходзе супрацаўнікоў Акрза. Узяўшы ў рукі 5-цігадовы плян земляўпарадкаваньня мінулага 5-цігодзьдзя, ён сказаў: «Наркамзем нам даваў дырэктыву, а мы выконвалі. Па заданьні Наркамзему да канца...

...На працягу 7 год справа вырасла да 814 арк.

Крэдыт—заможнікам

Як „яны“ працавалі

Не „тавары“

28 дагавароў з прыватнікамі

І тут нядбайнасьць

Пралетарыят у заняпадзе

Ядзін вылучэнец, і той без кіраўніцтва

Сыстэма работы не прыстасавана да абслугоўваньня сялянскіх мас

С. А. ПАДЗІЛА.

Як плянуе земплян

82 нявыкананых заданьняў

Апарат зямельна-плянавай камісіі складаецца з 17 адзінак, з якіх 4 месцы не запоўнены. У рабоце земпляну рабочая брыгада знайшла рад ненармальнасьцяй, невыкананьне заданьняў і г. д.

Да восені 1928 г. праца земпляну праходзіла марудна і бязсыстэмна, не ахапляючы асноўных пытаньняў. Так, 18 лістапада 1928 году з Дзяржпляну СССР была атрымана дырэктыва аб падрыхтоўчых мерапрыемствах да вясеньняй пасеўнай кампаніі. Гэта пытаньне ня было ўзгоднена з належнымі ўстановамі, а раптоўна было пастаўлена на абгаварэньне. Бязумоўна, такая пастаноўка працы не дала належнага эфэкту.

Бабруйскі Акрза скажае клясавую лінію

Калектывізацыя дыбам.—Цяганіна і бюракратызм.—Кумаўство і п'янства ў лясьніцтвах.—Замест зьніжэньня выдаткаў павышэньне.—Напляваецельскія адносіны да газэтных заметак.—Іншыя ўстановы, якія абслугоўваюць сялянства, таксама працуюць дрэнна.

Ш.

Чарапашыным крокам

(Аб сакратарыяце НКЗ)

У рабоце сакратарыяту Наркамзему рабочая брыгада знайшла рад ненармальнасьцяй. У галіне скарачэньня выдаткаваньня паперы зроблена зусім мала. Друкуецца матар'ялы на адным баку і праз два інтэрвалы. Складаныя матар'ялы (ведамасьці з лічбамі) друкуюцца па некалькі раз таму, што да друкаваньня ні з кім не ўзгадняюцца.

Працдысцыпліна кульгае. Правіл унутранога распарадку няма, ёсьць праект і той незацьверджаны інспэкцыяй працы. Спэцыялістыя асабліва спазьняюцца на работу. Бяз грунтоўных прычын дырэктар тарфяной станцыі Бахцееў на работу не зьяўляўся ў працягу 6 дзён, а другі раз ня прыходзіў 2 тыдні. Адзін раз ён зьявіўся на работу п'яны і вёў сябе нетактычна.

Беларусізацыя як быццам у апараце Наркамзему пастаўлена добра. Але гэта далёка ня так. Беларусізацыю праводзяць машаністкі, бо ім даецца матар'ял па расійскай мове для перакладу. Гэта ў большай ступені адносіцца да адказных працаўнікоў і спэцыялістых.

Шмат траціцца сродкаў на непатрэбныя тэлеграмы. Пасылаюцца тэлеграмы ў суботу ў канцы занятак. Тэлеграму атрымаюць у акрузе ў панядзелак (нядзеля выхадны дзень). Такім чынам замест тэлеграмы можна было-б паслаць адносьнік.

Сыстэму рэгістратуры трэба спрасьціць, бо паперкі для рассылкі па сваіх групах праходзяць праз рэгістратуру і разносную кнігу. Гэта, бязумоўна, ненармальна.

Дрэнна пастаўлены нагляд за тым, як групы выконваюць даручэньні калегіі Наркамату і вышэйшых устаноў На 25 мая 1929 году ня выканана 167 даручэньняў, па некаторых з іх тэрмін скончыўся 5-6 месяцаў таму назад. Калегія Наркамзему на гэта не зьвяртала ніякай ўвагі.

Юрысконсульт заняты дробнымі справамі, як: перагляд тыповых ўмоў, складаньне справаздач да 10-годзьдзя Кастрычнікавае рэвалюцыі і г. д., што таксама ненармальна. А да сваіх непасрэдных абавязкаў часамі быў непадрыхтаваны.

Адсутнічала дапамога з боку спэцыялістых аргбюро. Малады арганізатар Амапіцкі ў часе працы сустракаў пятаварыскія адносіны з боку старых спэцыялістых. У лясной і земляўпарадкаваўчай групах малады арганізатар Мярло нават ігнараваўся. Асаблівую варожасьць выявіў Седашоў і Шастакоў.

Толькі група сельскае гаспадаркі і мэліярацыі добра адносілася да ўсіх рацыяналізатарскіх мерапрыемстваў.

У працы эканомкамісіі зусім малы ўдзел прымалі спэцыялістыя і то ня ўсе. Трэба на гэты бок працы зьвярнуць належную ўвагу.

Б.

З „маленькім спазьненьнем“

Кожны год Лесзаг НКЗБ позьніцца з прадстаўленьнем балянсу. І ў гэтым годзе балянс будзе скончаны не раней, як у ліпені, не гледзячы на тое, што канчатковы тэрмін яго прадстаўленьня быў 1-га студзеня 1929 г.

Такое становішча зьяўляецца вельмі ненармальным. У чым-жа сапраўдныя прычыны такога доўгага затрыманьня балянсу?

Балянсы Акрлесзагаў ляжаць у Лесзагу. Ёсьць і доўгачаканы віцебскі балянс. Распрацоўка гэтых балянсаў ідзе ў Лесзагу вельмі марудна. На гэтай працы сядзяць тры чалавекі. А галоўны бухгальтар Сапірштэйн лічыць за найлепшае правяраць па актах кубатуру, падлічваць яе і г. д. Акрамя гэтага ён правярае рахункі і такой працай займаецца амаль што на 80 проц. свайго службовага часу.

А трэба ведаць, што гэта праца выключна рахункавода альбо бухгальтара, ва ўсякім выпадку зусім не галоўнага бухгальтара. Праўда, ён можа ў свае апраўданьне сказаць, што ён дапамагае кіраўніку разьліковай часткі, які не спраўляецца з усёй працай — але гэта ўсё-ж ня праца галоўнага бухгальтара.

Між тым па складаньні балянсу ёсьць вельмі шмат працы для галоўнага бухгальтара, якой і трэба зараз-жа заняцца, спыніўшы праверку кубатуры.

Трэба мець на ўвазе яшчэ і тое, што праз якіх-небудзь 3-4 месяцы пара думаць аб складаньні балянсу па 1-ае кастрычніка 1929 г., а ў гэтым напрамку зусім нічога ня робіцца. Галоўны бухгальтар нават не зацікавіцца, як вядзецца праца ў акругах.

Калі так будзе і далей — дык няма чаго чакаць балянсу ў тэрмін—ні ў гэтым, ні ў наступным годзе.

Таму нашы шчырыя пажаданьні: заraз-жа ўзяцца за сваю непасрэдную працу: устанавіць належную працоўную дысцыпліну ў бухгальтэрыі Лесзагу, якой амаль што няма, пачаць працу па распрацоўцы акруговых балянсаў і прыняць усе меры, каб не спазьніцца з балянсам за 1928-29 год.

Рабкор Б.

СТРАЛЯНІНА ПАПЕРАЙ

Асобны від бюракратызму

Нашы ўстановы накіроўваюць розным урадавым, рэгулюючым і кантрольным органам Рэспублікі копіі рознага роду перапіскі, якую яны вядуць з іншымі ўстановамі. Большая частка гэтых копій перапіскі ня мае ніякіх адносін да таго, каму яна накіроўваецца і зьяўляецца яскравым прыкладам цяганіны, бюракратызму, адсутнічаньня адказнасьці, неразуменьня правоў і функцый паасобных савецкіх органаў.

Возьмем для прыкладу некалькі выпадкаў. Віцебскі ЦРК хоча напомніць Полацкаму Лесзагу аб ненармальным выкананьні ім умовы на пастаўку дроў. Для гэтага загадчык апэрацыйным аддзелам Гольбэрг знаходзіць патрэбным накіраваць «вельмі тэрміновую» паперку за № 323 у пяць адрасоў: Полацкаму Лесзагу, НКЗ, Наркамгандлю, Белрабсэкцыі і НКРСІ.

У радзе раёнаў і акруг Беларусі несваячасова выплачваюць зарплату мэдпэрсаналу. І вось старшыня ЦП саюзу мэдсанпрацы ня бачыць іншага выхаду з становішча, як просіць НКРСІ і ЦСПСБ «паставіць пытаньне аб спыненьні гэтых зьявішч». А што-ж будзе рабіць тады пракуратура?

Зусім незразумела, чым думаў загадчык Барысаўскім аддзяленьнем Белдзяржбуду Бімбад, калі 28/VI г. г. паведамляў Кіраўн. Белдзяржбуду, «Копія Наркому (!) РСІ БССР» аб тым, што Праскураўскі завод акржылсаюзу не адгружае яму вапны, і прасіў прыняць належныя меры да хутчэйшай адгрузкі гэтай вапны.

Старшыня ЦП саюзу нархарчаваньня Чаркаскі, падаючы ў сваёй адносіне ад 20/VI рад фактаў пра высокія і недапушчальныя для рабочых цэны на прадукты харчаваньня ў буфэтах ЦРК, просіць НКРСІ «праверыць цэны на прадукты ў буфэтах»... (?) Для чаго-ж яшчэ правяраць РСІ тое, што ўжо дасканала вядома вам, тав. Чаркаскі? Акрамя гэтага, хіба вам невядома, што такімі пытаньнямі ў нас павінен займацца Наркамгандаль?..

А вось прыклад перакладаньня адказнасьці за сваю непасрэдную работу. ВСНГ атрымаў зьвесткі аб недахопах у будаўніцтве Гомельскага камбінату Лесбелу. Апошні даў тлумачэньне па сутнасьці. Што-ж вы думаеце, робіць т. Баль, нам. старшыні ВСНГ? Замест таго, каб выказаць аўтарытэтную думку ВСНГ, ён пытае ў НКРСІ, «якія з боку апошняга ёсьць пярэчаньні супроць гомельскага будаўніцтва...» (?). Больш безадказнага дзейнічаньня цяжка і прыдумаць.

Таксама зусім незразумела дзейнасьць нам. дырэктара заводу «Чырвоны Мэталісты» Мураўскага, які просіць 8/VII свой трэст выслаць яму тлумачальную запіску да прамфінпляну і адначасова накіроўвае копію паперы НКРСІ, ды яшчэ «сьпешнай поштай».

Такіх фактаў магчыма налічыць сотні ў адным толькі апараце НКРСІ. А колькі такіх папер пішацца ў іншыя вышэйшыя органы? Мы павінны абвясьціць рашучую барацьбу з такога роду зьявішчамі ў рабоце нашых устаноў.

Безадказную пісаніну такога зьместу павінны спыніць самі-ж кіраўнікі устаноў, у праціўным выпадку за гэту справу прыдзецца ўзяцца органам РСІ, каб адвучыць ахвотнікаў да шматлікіх копій, якія пішуцца на ўсялякі выпадак... на славу папяровага мора бюракратызму.

Клясавая барацьба вакол кантрактацыі

Спрэчкі па дакладу Белсельсаюзу

(2-гі Менскі акруговы зьезд с.-г. каапэрацыі)

Па дакладу Белсельсаюзу, які зрабіў т. Дубіна, дэлегаты зьезду разгарнулі спрэчкі. Першым выступіў т. Акалівін.

— Мала што робіць Белсельсаюз па правядзеньні кантрактацыі— заявіў т. Акалівін. —Тут патрэбна шырокая растлумачальная работа сярод працоўнага сялянства. Бедната запалохваецца кулакамі, якія кажуць: «Увесь хлеб адбяру таварыства, вы будзеце галадаць, а таму не аддавайце вашага хлеба».

Тав. Шкілёнак адзначае, што Белсельсаюз ня ведае эканамічных умоў паасобных раёнаў і пры разьмеркаваньні заданьняў па кантрактацыі дзейнічае мэханічна. У выніку заданьні па кантрактацыі разьмяркоўваюцца няправільна.

Ня ведае Белсельсаюз і сацыяльнага складу сваіх пайшчыкаў. Далей т. Шкілёнак кажа, што забясьпечаньне с.-г. крэдытных таварыстваў таварамі праводзіцца нездавальняюча.

Дэлегат ад Бягомльскага раёну тав. Кісялёў гаворыць аб тормазах у справе калектывізацыі. Капіталістычныя элемэнты вёскі агітуюць супроць арганізацыі калгасаў. Сярод беднаты работа вядзецца слаба. Калгасны рух сярод працоўнага сялянства расьце. Між тым вясковыя арганізацыі часта не падтрымліваюць ініцыятывы сялян у справе арганізацыі калектыўных гаспадарак.

Тав. Моніч (Барысаўшчына). —Антысавецкія элемэнты ўсімі мерамі імкнуцца сарваць кантракцыю. Яны баяцца, што, дзякуючы кантракцыі, яны страцяць магчымасьць спэкуляваць хлебам, прадаваць яго па 10 р. за пуд. Трэба моцна ўдарыць па руках кулакоў, якія зрываюць наша будаўніцтва.

Аб каапэрацыйна-асьветнай рабоце ў вёсцы гаварыў тав. Байрашэўскі (Менсэлькрэдытсаюз). Гэтая работа кульгае на абедзьве нагі. У крэдытных таварыствах амаль няма актыву. Гэта тлумачыцца адсутнасьцю культасьветнай работы. Каапэрацыйныя арганізацыі павінны завастрыць увагу на гэтым пытаньні.

На вячэрнім пасяджэньні 18 ліпеня зьезд заслухаў даклад Менсельгаскрэдытсаюзу. Учора раніцай разгарнуліся спрэчкі па гэтым дакладзе. С.

У Савеце Народных Камісараў

У першую чаргу пасылаць на работу дэмабілізаваных камандзіраў

Савет Народных Камісараў абавязаў Народны Камісарыят Працы прапанаваць біржам працы пасылаць на работу ў першую чаргу перад усімі без выключэньня беспрацоўнымі ўсіх беспрацоўных, звольненых з Чырвонай арміі, асоб начальніцкага складу звыштэрміновай службы незалежна ад часу звальненьня іх з РСЧА, а таксама асоб начальніцкага складу, якія камісіямі ня могуць быць пасланы на работу ў зьвязку з запаўненьнем 3-х процантнай броні штатных пасад. Асобы начальніцкага складу, якія пасылаюцца на работу, павінны па сваёй кваліфікацыі адпавядаць патрабаваньням наймальнікаў.

Пасылаючы на работу асоб начальніцкага складу, біржы працы павінны ўлічваць, каб іх заработак быў ня меншы акладу, які яны атрымлівалі на апошняй пасадзе ў Чырвонай арміі.

Дэмабілізаваныя камандзіры, якія адмовяцца бяз важных прычын ад работы, на якую іх пасылае біржа працы, а таксама якія пакінулі службу па сваім жаданьні, пасылаюцца на работу на агульных падставах з іншымі беспрацоўнымі.

У калегіі Наркамасьветы

Плян арганізацыі школ фабзавучу ня выконваецца

На апошнім пасяджэньні калегіі НКА была заслухана інфармацыя аб 5-ці гадовым пляне адкрыцьця школ фабзавучу. Калегія канстатавала, што запраектаваны пяцігадовы плян пакуль не ажыцьцяўляецца. Не арганізаваны школы мэталістых, абутнікаў, 2 школы швэйнай прамысловасьці, намечаныя для адкрыцьця ў гэтым годзе. Калегія не згадзілася з прапановаю ВСНГ адкрыць школы мэталістых і абутнікаў у наступным годзе і катэгарычна выказалася за адкрыцьцё іх сёлета.

Пастаноўлена давесьці да ведама СНК аб тым, што ВСНГ ня выканаў пляну адкрыцьця школ фабзавучу.

Усебеларуская нарада па прафтэхнічнай асьвеце

НКА пастанавіў у хуткім часе скліканьць усебеларускую нараду па прафтэхнічнай асьвеце. Запрапанавана ўсім прафшколам абгаварыць тыя пытаньні, што стаяць у парадку дня нарады.

Культпаход дашкольнікаў

НКА прызнаў неабходным арганізаваць у БССР культпаход па ўстановах дашкольнага выхаваньня. Для кіраўніцтва культпаходам вызначана камісія ў складзе 9-ці прадстаўнікоў розных арганізацый, пад старшынствам тав. Лебедзявай. Камісіі даручана ў тыднёвы тэрмін выпрацаваць плян паходу.

Перад Міжнародным Чырвоным Днём

На пленуме Фрунзаўскага РК МОПР'у

Па дакладу аб Міжнародным Чырвоным Дні на пленуме Фрунзаўскага райкому МОПР'у разгарнуліся спрэчкі. Асаблівая ўвага была зьвернута на падрыхтоўку да 1 жніўня на ўсіх прадпрыемствах і ва ўстановах на растлумачэньне небясьпекі вайны.

Кожная ячэйка МОПР'у разам з камісіямі па шэфству павінна наладзіць у бліжэйшыя дні выезды на вёскі, каб дапамагчы вясковым ячэйкам правесьці МЧД.

Пленум ухваліў арганізацыю карнавалу 28 ліпеня ў Менску напярэдадні МЧД. Па ўсіх Жактах будуць праведзены гутаркі з утрыманцамі членаў саюзаў аб значэньні дня 1 жніўня.

Асаблівая ўвага будзе зьвернута на масавую вярбоўку працоўных у рады МОПР'у.

На пленуме былі зацьверджаны вынікі праведзенай кампаніі дапамогі бэрлінскім рабочым. Уобага па Фрунзаўскім РК удзельнічала ў кампаніі 116 ячэек і сабрана звыш 6000 руб. на карысьць бэрлінскіх рабочых. Пленум вынес пратэст супроць нападу кітайскіх бандытаў на Усходне-Кітайскую чыгунку.

Пленум Кастрычнікавага Райкому МОПР'у

На 20 ліпеня Кастрычнікавы РК МОПР'у склікае пашыраны пленум Кастрычнікавай арганізацыі, дзе таксама будзе абгаварвацца пытаньне аб МЧД і шырокім уцягненьні працоўных у дэманстрацыю пратэсту супроць вайны.

Пачын жаночых сэкцый

Жаночыя сэкцыі гарадзкіх Райкомаў МОПР'у, разам з жаночым актывам Жактаў узялі на сябе абавязак пашыць усе гарнітуры для мопраўскага карнавалу.

Работніцы Унівэрсытэцкага гарадка аб МЧД

17 ліпеня адбыўся сход усіх работніц унівэрсытэцкага гарадка, якія з вялікай увагай заслухалі даклад аб МЧД. Было задана шмат пытаньняў. Асабліва цікавіліся работніцы нападам кітайскіх бандытаў і белагвардзейцаў на Усходне-Кітайскую чыгунку і адмоваю польскага ўраду выдаць візы савецкай дэлегацыі на Варшаўскі зьезд.

Работніцы добра разумеюць небясьпеку новай вайны, яшчэ сьвежы ў памяці ўсе жахі бойні 1914 году. Работніцы унівэрсытэцкага гарадка горача пратэставалі супроць бандыцкага нападу на Усходне-Кітайскую чыгунку і супроць учынкаў фашыоцкай Польшчы.

24 работніцы запісаліся ў члены МОПР'у.

Ц.

Артыкулы аб БССР у заменжнай прэсе

10-12 нумар чэскага часопісу «Нове Руско» цалкам прысьвечаны Савецкай Беларусі. Між іншым, у часопісу ёсьць рад артыкулаў аб беларускай літаратуры і мастацтве. Белдзяржвыдавецтва ў бліжэйшыя дні выпускае ў продаж нумары гэтага часопісу.

Спэцыялістыя слаба ўдзельнічаюць у рабоце вытворчых нарад

2-гі пленум бюро ІТС будаўнікоў

Гэтымі днямі скончыўся другі пленум рэспубліканскага бюро інжынэрна-тэхнічных сэкцый саюзу будаўнікоў.

На пленуме заслуханы былі даклады ЦП саюзу будаўнікоў (тав. Кавалёў) і рэспубліканскага бюро ІТС саюзу (інж. Яноўскі).

Па дакладах ЦП і РБ разгарэліся жвавыя спрэчкі. Таварышы з месц моцна крытыкавалі работу ЦП, адзначаўшы адарванасьць яго ад акруговых аддзяленьняў саюзаў; паказвалася на ня досыць жывую сувязь кіруючага цэнтру з месцамі.

Адзначана было слабае кіраўніцтва ЦП працай бюро інжынэрна-тэхнічных сіл: за ўвесь справаздачны пэрыяд (больш паўгода) ЦП саюзу ні разу ня ставіла дакладу бюро аб рабоце апошняга.

Па дакладу рэспубліканскага бюро адзначалася, што яно ня здолела наладзіць жывую сувязь з масай інжынэраў і тэхнікаў, вяло пераважна чыста-канцылярскую работу шляхам перапіскі з акруговымі бюро.

Жывая сувязь з акруговым бюро ажыцьцяўлялася рэдка, ды і цыркуляры рэсбюро часта атрымліваліся з вялікім спазьненьнем. Маса спэцыялістых, што аб'ядноўваюцца РВ, за справаздачны пэрыяд моцна ўзрасла (прыкладна ў паўтара разы), але актыўнасьць інжынэрна-тэхнічнай масы зусім не паднялася. Больш актыўна пачалі наведваць вытворча-эканамічныя нарады, але спэцыялістыя абмяжоўваюцца там, большай часткаю, толькі маўклівай прысутнасьцю, ня прымаючы ўдзелу ў спрэчках і не выступаючы з прапановамі. Адзначана рвацтва, якое выяўляецца ў патрабаваньні вельмі вялікіх акладаў.

Тав. Гальдштэйн у сваім дакладзе аб пэрспэктывах будаўніцтва адзначыў адну вельмі важную акалічнасьць—гэта паражэньне дамовым грыбком важных частак многіх пабудоў. Зьяўленьне грыбка выклікана ўжываньнем непрасушанага лесаматар'ялу. Трэба стварыць запас сухога лесаматар'ялу для некаторых работ, дзе ўжываньне сырога лесаматар'ялу зусім недапушчальна.

Выключную цікавасьць выклікаў даклад інжынэра Алейнікава—будаўніка Асінбуду. З дакладу відаць, што работы на Асінбудзе, ня ў прыклад многім іншым пабудовам, праводзяцца з вялікім пачуцьцём адказнасьці. Усе дэталі работы былі наперад усебакова прадуманы і ўзважаны. Будаўніцтва забясьпечана ўсімі патрэбнымі чарцяжамі. Недахвату ў матэр'ялах не адчуваецца. Былі толькі затрымкі з выплатай заработку з прычыны позняга асыгнаваньня сродкаў.

Пленум канстатаваў, што будаўніцтва Асінбуду знаходзіцца ў надзейных руках і будзе выканана ў тэрмін.

Пленум прайшоў пры бадзёрым настроі ўдзельнікаў.

Трэба адзначыць, што пленум, на жаль, не прыцягнуў ні рабочай масы, ні масы спэцыялістых.

КУЛЬКІН.

ВСНГ цалкам падтрымлівае ініцыятыву рабочых аб Дні індустрыялізацыі

У гутарцы з нашым супрацоўнікам аб Дні індустрыялізацыі нам. старшыні ВСНГБ т. Страноўскі заявіў:

Прапанова ленінградзкіх і маскоўскіх рабочых аб арганізацыі Дня індустрыялізацыі [illegible] вельмі важнай [illegible] таксама [illegible] Дня індустрыялізацыі. [illegible] *Дзень індустрыялізацыі* [illegible] *каб скарыстаць* [illegible] *дапамогі* [illegible]

Апрача [illegible] дзеньні [illegible] павінны [illegible]

Я лічу [illegible] *Дня інд*[illegible] *творчу*[illegible]

Пытаньне [illegible] емотва [illegible] ў ВСНГБ.

1 Кастрычніка адкрываецца інстытут прамысловасьці ў БССР

Скончыў працу камітэт па арганізацыі інстытуту прамысловасьці ў БССР. Ужо выпрацаваны [illegible] на наступны год і складзены каштарыс. Камі[illegible] [illegible] адпу[illegible] не будын[illegible] бар кан[illegible] дому пад [illegible] ты: адзін [illegible] кай каля [illegible] Камароў[illegible].

У бліжэйшым часе абвяшчаецца конкурс на [illegible] у Інстытуце. [illegible] мысловасьці [illegible] цыя. ВСНГ [illegible] хімічную [illegible] механічную [illegible] лябараторыі.

Нам. дырэктара ўсесаюзнага Інстытуту сілікатаў праф. Юнг згадзіўся адкрыць аддзяленьне інстытуту сілікатаў пры Беларускім прамысловым інстытуце.

Інстытут прамысловасьці будзе адкрыты з І-Х бягучага году.

„Зьвязда" дапамагла

За антысэмітызм зьняты з працы

У Мазырскае АКК быў дасланы на расьсьледваньне допіс рэд. газ. «Зьвязда» пад назвай «Савецкі чыноўнік», дзе пісалася аб наяўнасьці фактаў антысэмітызму, п'янства і бюракратызму з боку тэхніка пабудовы Каралінскай сямігодкі Тумілевіча, бухгальтара РВК Наўроцкага і кіраўніка фінчасткі РВК Майкава, якія п'янствавалі і зьдзекваліся над яўрэйскімі рабочымі. Усе факты ўстаноўлены. Па прапанове Мазырскай АКК за п'янства і антысэмітызм Майкаў з работы зьняты. Увесь астатні матэр'ял перададзены камісіі па чыстцы савецкага апарату.

П'яныя провады

Па дасланым допісе рэд. «Зьвязды» «Разоўшчына ў Зембінскай больніцы», Барысаўская інспэкцыя аховы здароўя паведамляе, што факты аб п'яных провадах загадчыка зембінскай больніцы пры пераезьдзе яго на другую пасаду —пацьвердзіліся. Урач Крукоўскі і фэльчар Турын зьняты з працы. Урач Бернштэйн зьмешчаны на ніжэйшую пасаду.

Пад суд за хуліганства

Астрашыцка-Гарадзецкая міліцыя паведамляе, што паданыя факты ў заметцы «Суніміце хуліганаў»—пацьвердзіліся. Сьледзтвам устаноўлена, што Майсеевічы Янка і Юлік, Асанчукі Аляксей і Васіль сапраўдна хуліганілі, зьдзекваліся над камсамольцамі і стараліся сарваць першамайскую вечарыну ў дзень Першага мая, калі сяляне разам з камсамольцамі зьбіраліся ў вёску Прудзішча. Справа накіравана ў нарсуд для прыцягненьня гэтых хуліганаў да адказнасьці.

Ня фэльчар, а п'яніца

Паводле пастановы Мазырскай АКК зьняты з працы фэльчар Жыткавіцкай больніцы Тураўскі, які сыстэматычна п'янстваваў, браў з хворых па 50 кап. за па-зачарговы прыём, карыстаўся прадуктамі больніцы і наогул пядбайна вёў гаспадарку. Сьледзтва вялося па дасланым допісе рэд. газ. «Зьвязда» пад назвай «П'яніца, а ня фэльчар».

Тэатр і кіно

Тэатральны сэзон

БДТ-1 будзе працаваць з верасьня на працягу 9 месяцаў у Гомелі, прычым будзе рэгулярна выяжджаць у суседнія раёны (Рэчыца, Жлобін, Мазыр, Нова-Беліца і Добруш). Сэзон адкрываецца п'есай Курдзіна «Міжбур'е».

У Менску першыя пяць месяцаў будзе працаваць яўрэйскі дзяржаўны тэатр і 3 месяцы—БДТ-2. Яўрэйскі тэатр адкрывае сэзон пастаноўкай п'есы Даўгапольскага «Дуэль машын». БДТ-2 пачынае сэзон п'есай Залуцкага ў перакладзе Розанава «Простыя сэрцы».

Опэра „Жыдоўка" на яўрэйскай мове

Малады рэжысэр яўрэйскага тэатру Літвінаў зараз працуе над пастаноўкай опэры «Жыдоўка», якая будзе выканана студэнтамі музтэхнікуму. Опэра перакладаецца на яўрэйскую мову. Увосень будучага году «Жыдоўка» будзе пастаўлена ў Дзяржтэатры.

Фільм „Знойдзеная зямля"

З 20 ліпеня здымачная група рэжысэра Вайнштока пачынае здымкі мастацка-культурнага фільму «Знойдзеная зямля». Фільм прысьвечаны вялікай мэліярацыйнай працы ў БССР і будзе пераважна засьняты на Мар'інскім масыве.

Паведамленьні

— Менская біржа працы паведамляе ўсіх беспрацоўных, якія лічацца на вучоце біржы працы, што з 18-VII г. г. пачаўся прыём заяў на сьлясарны цэх ЦІП'а.

Заявы аб прыёме на курсы прымаюцца па ўсіх сэкцыях біржы працы.

— ДОМ АСЬВЕТЫ.—Сёньня 20-VII, роўна а 6-й гадз. увечары адбудзецца агульны сход тэхпрацаўнікоў — сяброў саюзу працасьветы з наступным парадкам дня:

1. Даклад аб чыстцы партыі.
2. Даклад т. т. Каралевіча і Пупо і аб выніках экскурсіі.

Адказны рэдактар ЯН. АСЬМОЎ

У прэзыдыуме ЦВК

Віцебшчына будзе вопытна-паказальнай акругай

Прэзыдыум ЦВК БССР, на аснове пастановы ЦВК СССР аб вопытна-паказальных акругах, пастанавіў вызначыць вопытна-паказальнай акругай у БССР—Віцебскую акругу. СНК БССР даручана ў тэрміновым парадку распрацаваць праект пастановы ЦВК і СНК аб Віцебскай паказальнай акрузе.

ДА ВЕДАМА ГАЗЭТНЫХ ПРАЦАЎНІКОЎ

ВЫТВОРЧАЯ НАРАДА ГАЗЭТНЫХ ПРАЦАЎНІКОЎ па пытаньнях распаўсюджаньня, экспэдаваньня і дастаўкі пэрыядычнага друку, якая не адбылася 10 ліпеня, пераносіцца на панядзелак 22-га ліпеня.

ПАРАДАК ДНЯ: Даклад нам. заг. газэтным бюро тав. БАШЫНКЕВІЧА аб азнаямленьні яго з пастаноўкай газэтнай справы ў Ленінградзе і аб прыстасаваньні вопыту Ленінграду ў Беларусі.

Нарада адбудзецца ў клубе Нарсувязі (будынак пошты—у двары), а 7-й г. ув. Запрашаюцца ўсе працаўнікі мясцовых газэт і часопісаў, аддзяленьняў цэнтральных выдавецтваў, зборшчыкі падпіскі на прадпрыемствах, ва ўстановах і вайсковых часьцях, кістаносцы, газэтаносцы і ўсе жадаючыя.

Газэтнае бюро

ЦП САЮЗУ САЎГАНДЛЬСЛУЖАЧЫХ

паведамляе, што ў панядзелак 22 ліпеня г. г. а 7 гадз. увечары ў садзе друкароў (Ленінская, 16) склікаецца

НАРАДА СТАРШЫНЬ І САКРАТАРОЎ

МК і ГК, старшынь і сяброў культкамісій пры МК

з наступным парадкам дня:

1) Аб удзеле н-саюзу ў правядзеньні «Міжнародн. Чырвонага дню».
2) Аб правядзеньні дня індустрыялізацыі.
3) Аб правядзеньні 2-тыднёвіку фізкультуры.

Яўка ўсіх старшынь і сакратароў МК і ГК, старшынь і сяброў культкамісій абавязкова без спазьненьня.

КІНО-ТЭАТР „Культура" — Новы мастацкі баявік **МАТРОС ГАЛАЙ** у 6 частках. Пачатак сэансу роўна а 8 гадзіне. Каса—ад 6 г.

Кіно-сад ЦЫРВОНАЯ ЗОРКА, Савецкая, 71. — 2 мастацкія фільмы ў адзін сэанс 2: 1. **Тры пакоі з кухняю** 2. **ПА КОНГО**. Пачатак сэансаў а 9 г. 15 м. Каса—ад 7 гадз.

КІНО ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ — Новы фільм, вытворчасьці ВУФКУ **Млын паўскрай лесу** драма ў 6 част. Звыш праграмы: Кіно-хроніка Савкіно № 28. Пачатак ад 7 з пал. г. Каса—ад 5 з пал. г.

КІНО ПРАЛЕТАРЫ — 2 баявікі у адзін сэанс 2: 1. Ігар Ільлінскі у фільме **ЛЯЛЬКА З МІЛЬЁНАМІ** 2. Гарольд Лёйд у фільме **МАРАК**. Пачатак—а 7 г. 15 м. Каса—ад 6 гадз.

КІНО СПАРТАК — Грандыёзны замежны фільм **„БЛАНШЭТ"** драма ў 7 частках. Каса адкрыта ад 6 гадз. Пачатак а 7½ гадзіне ўвечары.

ЗЬВЯЗДА

ФОТО-ЦЫНКАГРАФІЯ ПРЫМАЕ ЗАКАЗЫ

НА КЛІШЭ — ШТРЫХОВЫЯ, ТОНАВЫЯ, СЕТКА і [illegible]

МАСТАЦКАЕ ВЫКАНАНЬНЕ РЫСУНКАЎ

ПАРТРЭТЫ. ГРАВЮРЫ. ПЛЯНЫ, СХЕМЫ, [illegible] ЭТЫКЕТЫ [illegible] ВІНЬЕТКІ, РЭКЛЯМНЫЯ ПЛАКАТЫ І ІНШЫЯ МАСТАЦКІЯ РАБОТЫ.

З ЗАКАЗАМІ — ЗВАРОЧВАЦЦА Ў галоўную кантору газэты „ЗЬВЯЗДА", Савецкая, № 63, 3-і паверх.

АДКРЫТА ЗУБА-ЛЯЧЭБНІЦА

Мен. Акр. К-ту Чырвонага Крыжу, Інтэрнацыянальная вул., д. № 6. Лячэньне, пломбаваньне зубоў, выдаленьне без болю, лячэньне хвароб поласьці рота.

УСТАЎКА ШТУЧНЫХ ЗУБОЎ на каучуку і золаце.

Цэны агульнадаступныя. — Парада дарма. —

У лячэбніцы працуюць кваліфікаваныя зубныя дактары з вялікім практычным стажам.

Членам Чырвонага Крыжу — СКІДКА.

Прыём з 10 гадз. раніцы да 8 гадз. увечары [illegible]

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР

ГАСТРОЛІ МУЗЫЧНАЙ КАМЭДЫІ І КАМОПЭРЫ

СЁНЬНЯ, 20 ЛІПЕНЯ **РОЗ-МАРИ** музкамэдыя ў 3-х дз. і 9 абразох.

Білеты ў касе тэатру ад 12—2 г. і ад 5 г. дня і ў раб. касе ад 12—2-х г. і ад 4—6 г. увечары.

Падрабязнасьці ў афішах. Дырэкцыя

СЁНЬНЯ 20 ліпеня — **ДЗЯРЖЦЫРК** | АПОШНІЯ 2 ДНІ

Гастролі Маскоўск. Дзяржаўн. цырку

АПОШНІЯ ГАСТРОЛІ **Уладзімера ДУРАВА** (малодшага)

1-шы раз у БССР СЛАВУТАЯ **ДУРАЎСКАЯ ЧЫГУНКА**

ПРЫМАЕ ЎДЗЕЛ УСЯ ТРУПА.

З прычыны абшырнай праграмы, пачатак роўна а 9 гадз. увеч.

АДКРЫТ ПРЫЕМ ПАДПІСКІ на ЖНІВЕНЬ і наступныя месяцы

НА ГАЗЭТУ **ЗЬВЯЗДА**

орган ЦК і Мен. АК КП(б)Б.

УМОВЫ ПАДПІСКІ: на 1 м.—90к., на 3м.—2 р. 60 к., на 6 м.—5 р., на 1 г.—9 р. 75 к.

«Зьвязда» дае сваім падпісчыкам дадаткамі на льготных умовах часопісі

БАЛЬШАВІК БЕЛАРУСІ	Рабоче-Крестьянский КОРРЕСПОНДЕНТ	ОГОНЕК
1 м.—20 к. (замест 35 к.)	1 м.—25 к. (замест 30 к.)	1 м.—25 к. (замест 40 к.)

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА:

У Менску: Гал. к-рай газ. «Зьвязда», Савецкая, 63, яе упоўнаважанымі, аддз. «Известия» и «Правда», Беларускім газэтным бюро і газэтаносцамі.

Па акругах: Упоўнаважанымі газэты „Зьвязда", аддз. „Известия" і „Правда", кіёскамі к-ва Друку і ўсімі паштова-тэлеграфнымі канторамі.

[illegible]

Не спажывайце алькагольных напіткаў, шкодных для здароўя.

ПЕЦЕ толькі КАЎКАСКІЯ Натуральныя Мінэральныя Воды

НАРЗАН — **ЭСЕНТУКІ № 20** — Адзіныя сталовыя воды з натуральнай вуглякіслатой.

ЭСЕНТУКІ № 4, № 17, № 18 — БАТАЛІНСКАЯ, СЬМІРНОЎСКАЯ, СЛАВЯНАЎСКАЯ — БАРЖОМ

Са складу 25% адлучаюцца на гуртавых цэнах [illegible]

[illegible]

Раённы склад [illegible]: Менск, рог Савецкай і Энгельса 20-22, тэл. 374.

ДРУГАЯ і АПОШНЯЯ **ВЫСТАЎКА КОНКУРСНЫХ ПРАЕКТАЎ Дому Ураду БССР**

у гор. Менску

адбудзецца ў памяшканьні ПАЛІТЭХНІКУМУ

23 ліпеня і працягнецца 24 і 25 ліпеня

з 10 гадзіны раніцы да 8 гадзіны ўвечары.

УВАХОД ВОЛЬНЫ.

На выстаўцы будуць адзначаны прэміраваныя праекты і таксама будзе адзначаны заказны праект архітэктара-мастака ЛАЎРОВА.

ДА ЗАЎТРА ???

ЮЖХИМТРЕСТ — ЛУЧШИЙ СОВЕТСКИЙ КАРАНДАШ — Генеральный представитель ХИМСИНДИКАТ

ЛЮБУЮ КНИГУ в 3-дневный срок высыл. наложен. платеж. Заказы и деньги адр. Москва, Центр. Политехническ. Музей, 110-26. Кооп. Т-во „КУЛЬТУРА и ЗНАНИЕ".

Гр. ЧЭРНІК Дэяніс Кандратаў у 1911 г. выехаў у Амэрыку, і да гэтага часу аб ім няма ніякіх вестак. Асобы, якім што-небудзь вядома аб яго лёсе, просьба паведаміць па адрасе: пошта Сьмілавічы, Менскай акругі, вёска Дукоршчына. ЧЭРНІК Наста Васілёва.

ЛЯЧЭБНІЦА — МЕНСКАГА ЯЎРЭЙСКАГА — МЭДЫЧНА-САНІТАРНАГА Т-ВА

Ленінск., побач з 2-м Домам Саветаў, № 25, тэл. 12-66

АДКРЫТА ад 3 гадз. дня да 9 гадз. увеч.

Прыём па ўсіх спэцыяльнасьцях: унутран., хірургічн., жаночыя, зубныя хваробы вока, нэрваў, хваробы вуха, горла і носа і хваробы скуры

ФІЗІЯТРЫЧНЫ ГАБІНЭТ кварц, электра і сьвета лячэньне

РЭНТГЕНАЎСКІ ГАБІНЭТ робіць здымкі, прасьвечваньне і лячэньне хворых. Прыём хэміка бактэрыялёгічных аналізаў.

КАНСУЛЬТАЦЫЯ ПРАФЭСАРОЎ

Прымаюць па папярэднім запісе

Па нэрвовых —	—праф. Кроль па чацьвяргох ад 6 гадз.
Па кішэчна-страўн. —	—дацэнт Монасзон па аўторках ад 8 гадз.
Па хваробах скуры —	—д-р Розэнталь па суботах ад 12 да 1 з пал. гадз. і па серадах ад 8 г. увеч
Па дзіцячых хвар. —	—д-р Гурэвіч па суботах ад 10 да 12 гадз.

Прыём хворых па лекавых кніжках таварыства.

— Для ўсіх іншых грамадзян за агульнадаступную плату —

Для здачы АБВЕСТАК у газэту „ЗЬВЯЗДА" званіце па тэл. 7-81

ПРАДАЮЦЦА **БОЧКІ** з жалезнымі абручамі ад друкарскай фарбы. **БАЛЁНЫ** у плеценых кашох з-пад салянай кіслаты. Зварочвацца да заг. гаспад. друк. «Зьвязды» (Савецкая, 63) ад 3—5 гадз. дня.

АДПУСКНІКІ!

НЕ ЗАБУДЗЬЦЕСЯ ПЕРАД АДЫХОДАМ У ВОДПУСК ПАВЕДАМІЦЬ У кантору газэты „ЗЬВЯЗДА" Савецкая, 63 тэл. 7-81

ВАШ НОВЫ АДРАС

Вам будзе пасылацца «ЗЬВЯЗДА» на месцы знаходжаньня ў водпуску без асобнай даплаты за перамену адрасу.

Прыймо абвестак у чарговы нумар газэты адбываецца да 2-ое гадзіны дня

Згубленыя і ўкрадзеныя дакументы лічыць несапраўднымі

Каап. кн. № 755 Шыфрына Д., выд. Бягомльскім спажывецк. т-вам. 629

Каапэр. кн. № 1278 Шыло П., выд. Осаўскім спажыв. т-вам. 630

Вучот.-вайсковая кн. Касьяровіча В.В., выд. аддз. чыгун. палком. 631

Вучотна-конская кніжка Сергет П. І., выд. Расьнянскім РВК. 632

Вучотна-конская кніжка Кураша А.А., выд. Расонск. РВК. 633

Вучотна-конская кніжка Салаўёва В., выд. Расонскім РВК. 634

Вуч.-конская кніжка Таболіна У. В., выд. Сьмілавіцк. РВК. 635

Вуч.-конск. кн. № 2534 Савіна П. І., выд. Сьмілавіцкім РВК. 636

Паявая кн. Наўровай У.М., выд. Клясьціцкім спажывец. т-вам 637

Мэтрычная справка аб нараджэньні у 1901 г., пасьведчаньне аб сканчэньні адз. прац. школы ІІ ст. за № 213, пасьведчаньне Яраслаўск. Дзяржаўнага універсытэту, паслужбовы сьпіс аб працы пэдаг. з 1920—1922 г. выд. Мікольскім УОНО, пасьведчаньне К. Гарадзецкай 7-гадов. школы, Паўн.-Дзьвінск. акр., выд. у 1923 г. на імя Драздоўскага К. 638

У ВЫПАДКУ НЕАКУРАТНАЙ дастаўкі газэты „ЗЬВЯЗДА" званіце па тэл. 2-49